

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXXII. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2016. DECEMBER 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

12.

KARÁCSONY ELŐTTI HÁTBORZONGATÓ

Így karácsony táján mindenki nyugalomra vágyik, békésebb hangot igyekszünk megütni. Így lehetett ezzel a regnáló hatalom is november végén. És most nem a nagy hirtelen bejelentett, a 0,9 százalékosról 1,6 százalékra feltornázott jövő évi nyugdíjmelésre vagy a nyugdíjasok egyszeri tízezer forintnyi Erzsébet-utalványára gondolok, hanem az oktatásra. (A nyugdíjra már csak azért sem gondolok, mert nem lévén szakember, nem tudnám megmondani, hogy akkor most ténylegesen nő, vagy nem nő. A hozzám hasonlóknak némi eligazításul szolgál e számunk 8. oldala.)

Beszéljünk inkább az oktatásról! Még el sem kezdődött az MSZP által kezdeményezett parlamenti vitanap november 29-én, a Fidesz-frakció szövivője a Kossuth Rádió 180 perc című műsorában már megkérdőjelezte, hogy „van-e most alapja” annak. Azt mondta, ma nyugalom van, a pedagógusok megbecsültek, a gyerekek egyre inkább versenyképes tudást szereznek, hozzátette: „Ez az alapvető célunk.”

Az tény, hogy a vitanapon az oktatás iránti kirobbanó érdeklődés elmaradt, a 199 fős parlamentből mindössze húsz-harminc képviselő „vitázott” róla. Persze a „vitázott” is erős kifejezésnek tűnik, leginkább a süketek párbeszédére emlékeztetett az egész.

Az ellenzék támadta az immár öt éves köznevelési törvényt, az MSZP azt állította, rossz az irány, a megvalósítás csapnivaló. A közoktatásban nőnek a különbségek: aki szegény családba született, nehezen szerzi meg a tudást, a vagyonos családból származók pedig az iskolarendszertől kívülről, sok esetben külföldön szerzik meg a modern, versenyképes tudást. A konklúzió: a magyar közoktatás sokkal kevésbé alkalmas a versenyképes tudás biztosítására, mint fél évtizeddel ezelőtt.

Mindezzel szemben az oktatási államtitkár védte a munda becsületét, és leginkább a sikeresnek ítélt kormányzati intézkedéseket hangsúlyozta. Szó esett a KLIK „adóstalanságáról” – 91,5 milliárd forint kormányzati segítséggel –, arról, hogy az új Nemzeti alaptanterv összetett munka eredménye lesz szakértők és számos oktatási szereplő bevonásával. A tankönyvpiacon az árak megfelelőek, valamint széles a választék, a szakképesítéssel is erős az elhelyezkedési lehetőség, és a képzés megtérülése jó mind az egyén, mind a közösség szempontjából. És persze szó esett a tanárok 50 százalékos béremeléséről, az ingyenes tankönyvről és iskolai étkezésről.

Mert minden nézőpont kérdése. Minden nézőpont kérdése?

Az biztos, hogy a parlamentben mindenki a magáét fújta, a vita pedig végleg a semmibe vezetett. Pedig kár, mert ebben az országban, ahol a Miniszterelnökséget vezető miniszter a magyar nemzeti jövő egyik legfontosabb zálogának az egyházi oktatási intézményeket nevezte, és azt mondta, a kormány meggyőződése szerint a legtöbb, amit egy diáknak adni lehet, hogy jó keresztényt, illetve keresztényt és jó magyart nevelnek belőle, a jelek nem ezt mutatják. A közelmúltban nyilvánosságra hozott, Magyarországra nézve sokkolóan rossz PISA-felmérés eredményeiből ugyanis az derült ki, hazánkban drámaian nőtt azoknak a fiataloknak a száma, akik a legalapvetőbb készségekkel sem rendelkeznek, a mai tizenöt évesek negyede funkcionális analfabéta. Ezen pedig az ima nem segít.

Kárát viszont az a sok-sok gyerek és felnőtt, végső soron az a Magyarország látja majd, aki elszenvadójára a mából a jövőbe szivárgó helyzetnek. Mert ha megkaparjuk a felszínt, az iskolák mindennapjaiból kiderül, hogy a bűvész cilinderéből elővarázsolt szakgimnáziumok közül jó néhányban november végén is hiányoznak a közismereti tantárgyak és szakmai tantárgyak tanárai, nincs tantárgyfelosztás, hogy ahol adott a lehetőség, ott gyerekek a lyukasóráikat a bevásárlóközpontokban töltik felügyelet nélkül. Megoldatlan a diákok és a pedagógusok túlterheltsége, a lecsökkentett tankötelezettségi korhatár miatt egyre több gyerek hullik ki a rendszerből egyenesen a semmibe, hogy a sokkal több munkáért kapott pedagógus-béremelés napról napra értéktelenedik, mert az ígért ellenére sem függ a minimálbértől. Hogy az iskolákban rossz a hangulat, sok helyen omladozik az épület, és a hab a tortán, hogy nő a szegregáció, viszont csökken a diákok teljesítménye.

Nem állítom, hogy ezen a vitanapon kellett volna minderről egyezsége jutni, azt azonban gondolom, hogy a problémákat kellett volna megvitatni. Azt is gondolom, hogy a rendszerváltáskor nagyot hibázott a politika. Akkor kellett volna a magyar oktatás jövőjéről megegyezni úgy, hogy azt egy elegáns mozdulattal egyszer és mindenkorra ki kellett volna emelni a négyéves ciklusok, egyáltalán, a politika bűvköréből!

És azt is gondolom, az oktatás ügyében – igenis mindannyiunknak – közös nevezőre kell jutnunk! Mindannyiunk érdekében!

Millei Ilona

Minden kedves
Olvasónknak kellemes
ünnepeket kívánunk!

A TARTALOMBÓL

Nehéz egységesen értelmezni
a jogszabályokat

Már csaknem 70 érintett pedagógus
vállalta, hogy nevében a PSZ eljárjon
az Ab előtt.

3

4

Itt a szakszervezet beszél!
Novembert írunk, és még nincs el-
fogadott tantárgyfelosztás.

Itt a pedagógusok beszélnek!

Természetesen veszem, hogy még
hétvégén is az óvodával vagyok el-
foglalva.

5

6

Itt a szülők beszélnek!
A NAT-ban előírt tantervi követelmé-
nyek teljesítése megoldhatatlan fel-
adat a tanulók számára.

Itt a diákok beszélnek!

Túl vannak terhelve a diákok, kér-
ném, segítsen az óraszámok csök-
kentésében!

7

8

Itt a nyugdíjasok beszélnek!
Úgy látjuk, nem csökken a mély-
szegénység, szociális katasztrófa fe-
nyveget.

Ülést tartott az OV

Sajátosságai figyelembevételével döntenek a PSZ megyei szervezetei: kit választanak, kit bíznak meg azzal, hogy képviselje a szakszervezet érdekeit a tankerületi központokban – így döntött az Országos Vezetőség 2016. november 21-én tartott ülésén.

A Pedagógusok Szakszervezetének Országos Vezetősége a képviselők számára decemberre tervezett képzés időpontját 2017 januárjára módosította.

Az ülésen *Galló Istvánné* beszámolt az őszi országjárás tapasztalatairól. Szükségesnek tartotta, hogy évente legalább egy alkalommal minden szakszervezeti tag vegyen részt az értekezleteken, mert tájékozódhat a legfontosabb változásokról. Javaslatot tett arra, hogy a meglévő szakmai tagozatok mellett alakuljon meg az adminisztratív-technikai dolgozók érdekeit is hangsúlyosan képviselő országos tagozat. A tagozatok koordinálásáért felelős *Gosztanyi Gábor* alelnök jelezte: tervezik szakképzési és vezetői tagozat megalakítását is. Ez a következő esztendő első negyedévének lesz a feladata. *Szabó Zsuzsa* alelnök azokról a kedvezményekről adott tájékoztatást, amelyeket – partnereivel együtt – a szakszervezet kínál tagjainak.

L. J.

Gyakornokká válhat

Fiatalok gyakornokká válását segítő program indult, a vállalkozások 1,9 és 30 millió forint közötti támogatásra pályázhatnak. Ezt Illés Tímea, a projekt regionális szakmai vezetője közölte december 6-án Szegeden.

Az uniós és hazai forrásokból indult programot hat szakképzési centrum konzorciuma valósítja meg, a projektre összesen 25,34 milliárd forint áll rendelkezésre – mondta a kormány megbízott a pályakezdő fiatalok gyakornokként történő elhelyezkedését segítő program dél-alföldi nyitórendezvényén.

Pályázatot magyarországi mikro-, kis- és középvállalkozások nyújthatnak be, a megvalósítás helyszíne azonban nem lehet a közép-magyarországi régió. Egy cég minimálisan 1,9 millió forint, legfeljebb pedig 30 millió forint támogatást igényelhet, így a teljes keretösszeg akár több mint 13 ezer fiatal elhelyezkedését is segítheti – tudatta Illés Tímea. A gyakornoki programban olyan 25 év alatti Országos Képzési Jegyzékben szereplő képzettséggel rendelkező fiatalok vehetnek részt, akiknek nincs felsőfokú végzettsége vagy felsőoktatásban szerzett szakképzettsége. Számukra 9 hónapon át munkabér-támogatás jár, amely a garantált bérminimum – idén havi bruttó 129 ezer forint – és bruttó 200 ezer forint közötti összeg lehet. A cégeknek 4,5 hónapos továbbfoglalkoztatást kell vállalniuk, és a bér ez időszak alatt sem csökkenhet – közölte a szakember.

Országosan eddig csaknem 1300 pályázatot nyújtottak be, az átlagos támogatásigény 7 millió forint volt. A Dél-Alföldön 275 vállalkozás 360 gyakornokot kívánt bevonni a programba.

MTI

Rátz Tanár Úr életműdíjasok

A Magyar Tudományos Akadémia dísztermében kilenc tanár vehette át a Rátz Tanár Úr Életműdíjat november 30-án. Matematika: *Tarcsay Tamás*, SZTE Gyakorló Gimnázium és Általános Iskola, Szeged, valamint *Kónya István*, József Attila Gimnázium, Ózd. Fizika: *Juhász Nándor*, Tisza-parti Általános Iskola és *Juhász Nándorné* Rókusi Általános Iskola, Szeged, valamint *Zsigri Ferenc*, ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és Kollégium, Budapest. Kémia: *Halmi László*, Zrínyi Miklós Gimnázium, Zalaegerszeg, dr. *Zsuga Miklósné dr. Laczkó Mária*, Debreceni Szakképzési Centrum Vegyipari Szakgimnáziuma Biológia: *Zolnai Ildikó*, Szinyei Merse Pál Gimnázium, Budapest és dr. *Jánossyné dr. Solt Anna*, Városmajori Gimnázium, Budapest.

Forrás: infovilág

Tagságnövelő elnök

Ülést tartott a PSZ Gyermekvédelmi Tagozata intézőbizottsága

Örömmel fogadta a Gyermekvédelmi Tagozat intézőbizottsága, hogy az Emmi SZGYF főigazgatója javaslatot tett egy gyermekotthon meglátogatására.

Bátori Zsolt, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság főigazgatója a PSZ Gyermekvédelmi Tagozata országos értekezletének előadója volt 2016 októberében. Ott hangzott el a javaslat, hogy egy gyermekotthonban tartson országos értekezletet a tagozat. Az intézőbizottság – amely 2016. november 24-én tartott ülést a PSZ budapesti székházában – megerősítette: a szakmai tagozat szívesen tesz eleget a meghívásnak. A kihelyezett ülést várhatóan a jövő év tavaszán tartják.

A tagozat kéri a főigazgatót: lehetőség szerint mielőbb kezdjen tárgyalásokat azzal a céllal, hogy az SZGYF általános érvényű ajánlást tegyen kollektív szerződés megkötésére a gyermekvédelem intézményeiben.

Az intézőbizottság ülésén elhangzott: a PSZ, illetve Gyermekvédelmi Tagozata a minap kezdeményezte egy kormányrendelet módosítását. Eszerint a speciális gyermekotthonokban, javítóintézetekben foglalkoztatott nevelőket, tanárokat, tanítókat, gyermekfelügyelőket, gondozókat, gyermekvédelmi asszisztenseket, pszichológusokat, gyógypedagógusokat stb. a pótlékalap legalább 200 százalékkal megegyező mértékű speciális otthoni pótlék illesse meg. A kezdeményezést az indokolja, hogy a pedagógus-életpályamodell csaknem azonos szintre hozta a különböző helyeken nevelő és oktató pedagógusok alapbérét. Így főként a speciális helyeken dolgozó pedagógusok nem vállalják a komoly kockázatokkal járó többletmunkát. Sőt, akik már ezekben a munkakörökben dolgoznak, esetlegesen a „külső” iskolák megüresedő állásait fogják betölteni, ami súlyos helyzetet okozhat a gyermekvédelem alap- és szakellátásában.

Az ülés napirendjén szerepelt a tagozat szervezeti és működési szabályzatának aktualizálása. Ezt az is indokolja, hogy új intézőbizottsági tagot kell választani. (*Takács Pál* korábbi tagozatvezető ugyanis a közelmúltban a PSZ felügyelőbizottságának lett a tagja. Helyette az intézőbizottság *Szilágyi Zoltánt* választotta tagozati elnöknek, de a hiányzó tagot az országos értekezletnek kell megválasztania.)

Szilágyi Zoltán, a PSZ Gyermekvédelmi Tagozata tavasszal megválasztott elnöke fontosnak tartja, hogy a gyermekvédelemben is erősödjön a szakszervezet, hiszen meglehetősen kiszolgáltatottak az ágazat dolgozói. Ő maga – alapszervezeti titkárként – nyár óta csaknem 20 fővel növelte a PSZ tagságát.

L. J.

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBBI!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja 5 százalék áfával 4500 forint. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk. Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) bruttó 150 000 forint, a féloldalás bruttó 75 000, a negyedoldalás bruttó 37 500 forint. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 1. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Millei Ilona**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Béczi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felelős kiadó: **Galló Istvánné elnök**

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A KÖLCSÖNÖS EGYÜTTMŰKÖDÉS REMÉNYÉBEN

Nyílt levelet írt a Pedagógusok Szakszervezete az önkormányzatoknak

Nyílt levélben fordult a PSZ a települési önkormányzatokhoz. A november 18-i keltezésű levélben megfogalmazottak szerint a Pedagógusok Szakszervezetének szilárd meggyőződése, hogy az óvodák, iskolák és kollégiumok nem emelhetők ki abból a környezetből, amelyben ellátják feladataikat. „Ezért a települési önkormányzatoknak érdekük, hogy az illetékességi területükön lévő köznevelési intézmények részesei legyenek a település mindennapjainak, ápolják kapcsolataikat egymással, a településen élőkkel, a település irányítóival. A köznevelési intézményeiben dolgozók a nevelő-oktató munka ellátása mellett fontos szerepet tölthetnek be a település irányításában, a helyi tudományos, kulturális, művészeti élet megszervezésében.” A levél az alábbiakkal folytatódik:

„A Pedagógusok Szakszervezete őszintén bízik abban, hogy minden település megtalálja a további kölcsönös együttműködés lehetőségét, annak ellenére, hogy a működtetői feladatok 2017. január 1-jétől történő állami átvétele után nincs törvényben lefektetett kapcsolat, együttműködési kényszer az érintettek között.

A Pedagógusok Szakszervezete javasolja:

1. a) Az átadás-átvételi eljárás során létrejött megállapodás részletesen térjen ki arra, mit jelent a nemzeti köznevelésről szóló törvény 76. §-ának az a rendelkezése, miszerint a tankerületi központ együttműködik a települési önkormányzattal a helyi közösségi és kulturális élet biztosítása érdekében. Ez nem merülhet ki abban, hogy a települési önkormányzat – külön megállapodás alapján – ingyenesen használhatja a tulajdonában álló ingatlanokat. Meg kell teremteni annak lehetőségét is, hogy a települési önkormányzat „be-

leláthasson” az illetékességi területén működő köznevelési intézmények tevékenységébe, és szükség esetén segítséget nyújthasson számukra.

b) Az átadás-átvétel során megkötésre kerülő megállapodás teremtsen garanciát arra, hogy az önkormányzati feladatellátás működtetői feladatainak végrehajtásában részt vevők ne kerüljenek rosszabb helyzetbe a munkáltató személyében bekövetkezett változás miatt. A tankerületi központ biztosítsa részükre a további foglalkoztatás biztonságát, a változatlan munkafeltételeket, beleértve az önkormányzat részéről nyújtott garanciát és többletjavadalmazást is.

2. A Pedagógusok Szakszervezete szükségesnek tartja felhívni a települési önkormányzatok figyelmét arra is, hogy a fenntartásukban működő óvodákban méltatlanul alacsony a jövedelmük mindazoknak, akik nem tartoznak a pedagógus-életpályamodell hatálya alá. Ezért – amennyiben erre mód és

lehetőség van – a 2017. évi költségvetés összeállításánál során teremtsék meg ahhoz a költségvetési fedezetet, hogy a munkáltatói jogkört gyakorló óvodavezető a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben előírt kötelező juttatás mértékét meghaladó további, nem kötelező juttatást biztosíthasson az érintettek részére.

3. A Pedagógusok Szakszervezete fontosnak tartja, hogy jó kapcsolatot ápoljon a települési önkormányzatokkal. Ezért szorgalmazza a települési szintű érdekegyeztetés rendszerének tényleges működtetését, amelyet egyébként a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény is előír.

Felkéri a települési önkormányzatok képviselő-testületeit, működjenek együtt a Pedagógusok Szakszervezete illetékes tisztségviselőivel az érdekegyeztetés fórumain, akik véleményükkel, javaslataikkal, észrevételeikkel segíthetik az önkormányzat munkáját.”

NEHÉZ EGYSÉGESEN ÉRTELMEZNI A JOGSZABÁLYOKAT

A megyékben működő jogsegélyszolgálatok képviselőinek tartott konzultációt a PSZ november 10-én Budapesten. A megjelenteket *Galló Istvánné*, a PSZ elnöke köszöntötte. Azt mondta, a gyorsan változó és nehezen értelmezhető jogszabályok miatt szükség van arra, hogy a PSZ megyei jogsegélyszolgálatainak azonos legyen az álláspontjuk a vitás munkaügyi kérdésekben. Ez a konzultáció ezt a célt szolgálja.

Dr. Szüdi János oktatási szakértő azokról az ügyekről beszélt, amelyekben az érdekképviselő ombudsmanhoz, illetve Alkotmánybírósághoz fordult. Utalt arra, hogy szigorúak és korlátozottak az Alkotmánybírósághoz fordulás lehetőségei. Önmagában például a jogállamiságra történő hivatkozás nem alapos indoka egy beadványnak. A testület csak akkor fogad el panaszt, ha abban a pedagógusnak személyes, közvetlen és aktuális érdekséreleme van. A Pedagógusok Szakszervezete legutóbb a nyugdíj előtt hét évvel állók portfóliója, illetve minősítési eljárása miatt írt beadványt. Szüdi János bizakodó: ugyanis már csaknem 70 érintett pedagógus vállalta, hogy nevében a PSZ eljárjon az Ab előtt.

Arra biztatta a konzultáción megjelent ügyvédeket, hogy a vitás munkaügyi kérdésekben kezdeményezzenek pert, de a bírósági eljárásban is kérhetik, hogy maguk a bírár forduljanak Alkotmánybírósághoz.

Dr. Varga Mária Beáta munkajogi szakértő a nyugdíj előtt állók portfóliója „egyszerűsített” eljárásának ellentmondásairól beszélt. Egyszerűsített eljárást ígért nekik a kormány ahhoz, hogy portfóliójuk sikertelen minősítése után bekerüljenek a Pedagógus II. fokozatba, miközben nincs lehetőség hiánypótlásra és a rendelkezés jogvesztő határidőt ír elő. Arra is emlékeztetett: a PSZ a honlapján már felhívta

az érintettek figyelmét, hogy azok is vegyenek részt ebben a minősítési eljárásban, akik Alkotmánybírósághoz fordultak, mert nem lehet tudni, mikor dönt a testület.

Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária vezető jogtanácsos jelezte: nagyon sok panasz érkezik a PSZ Országos Irodájához. Budapestre írnak levelet olyan megyékből is, ahol működik jogsegélyszolgálat. Az Országos Irodának nem célja, hogy küldözgesse a panaszokat, hiszen a szakszervezeti tagnak az eredményes ügyintézés az érdeke. Szóvá tette azt a tapasztalatot, hogy a pedagógus kollégák nem szívesen pereskednek, pedig sok esetben egy-egy per tenne pontot a vita végére.

Dr. Dudás Lilian, a PSZ Országos Iroda igazgatója jogtanácsosi tapasztalatairól beszélt, kitérve a munkaügyi nyilvántartások hiányosságaira. Sajnálatosnak tartotta, hogy a hatályos munkajog szigorú rendelkezéseivel a közalkalmazottak nem élnek, és hosszas rábeszélés után sem érvényesítik jogukat, tehát nem élnek a már említett pereskedés lehetőségével.

Kitért arra is, hogy januártól a Klik helyett létrejönnek a tankerületi központok. Felhívta a megyei jogsegélyszolgálatok vezetőinek figyelmét, hogy az ebből adódó munkajogi kérdéseket egységes szempontok szerint kezeljék.

ÁPRILISI TRÉFA NOVEMBERBEN...

Rejtőzködő diákok a bevásárlóközpontban

Ma is szívesen idézem emlékezetembe azt az évtizedekkel ezelőtti áprilisi tréfát, amit a gimnáziumi évek egyikén megtettünk április 1-jén; osztályunk úgy „eltűnt” az épület pincéjében, hogy drága igazgatónőnk üzenetét is ott „vettük”, miszerint megtaláltak bennünket végre, s fáradjunk fel tantermünkbe a tanítás folytatása miatt. Büszkék voltunk az elismerő szavakra, hogy ugyanis jól elrejtőztünk.

Miért is jutott ez eszembe? A minap, november egyik reggelén egy fővárosi bevásárlóközpont előtt haladva egy régi kedves tanítványom vált ki egy osztálynyi társaságból üdvözlésemre. Örültünk egymásnak, de elszomorított az ok, amiért e váratlan időpontban találkoztunk. Gyorsan elhadarta, hogy nekik (az osztálynak) már volt egy nulladik órája, de utána lyukas órájuk van, mert magyarórájuk szeptember óta nincs – szakközépiskolába jár –, így ma is éppen emiatt 9-re kell menniük. A köztes egy órát „rejtőzködéssel” töltik, mert így novemberben mégsem akarnak az utcán kóborolni, üres tanterem a suliban nincs, a folyosón álldogálva, beszélgetve zavarják az órákat stb. Így maradt a biztos támpont, a bevásárlóközpont, mert ott meleg van, enni, inni lehet, s jól eltelik az idő a visszaindulásig.

Remélni szeretném, hogy ugyanolyan aggodalommal követik nyomon az intézményvezetők a diákok épületen kívüli tartózkodását, mint egykor az én igazgatóm (pedig az hallgatólagosan engedélyezett tréfa lehetősége volt a diákság számára).

De gondolkodjunk csak egy kicsit közösen!

A szülő elengedte gyermekét az iskolába, ott már a tanároké a felelősség az oktatás-nevelésre, felügyeletre stb. De ebben, a fenti „holt” időben a kiskorú gyermek felügyeletéért ki a felelős? Vagy ezzel csak akkor szembesülünk, ha valamelyik gyermekkel súlyos vagy tragikus baleset történik?

Közben tudomásomra jutott, hogy ez nem egyedi eset. Nem ez az egyetlen szakközépiskola vagy szakgimnázium, ahol a közismereti tantárgyak és szakmai tantárgyak tanárai, oktatói hiányoznak, napi működési zavarok állnak fenn. Ezek már a centrumokhoz tartozó tagiskolák működésének törvényességi alapjait is veszélyeztetik.

Lássuk a rendszerszintű problémákból a legkiemelkedőbbeket:

Novembert írunk, és még nincs elfogadott tantárgyfelosztás.

Ellátatlan tanórák vannak, mivel nincs elég szaktanár és közismereti tanár sem, illetve a betöltetlen álláshelyek nincsenek meghirdetve.

A múlt tanévben beígért és kellő pénzügyi fedezettel is rendelkező technikai és épület-karbantartási fejlesztéseket leállították.

Nem létezik aláírási szabályzat a bizonyítványok, törzslapok, oklevelek ellenjegyzésére, illetve a felnőttoktatás esti tagozatainak önkényesen megszüntették az osztályfőnöki státuszt s a velejáró pótlékot is – létrehozva a felnőttoktatási koordinátor pozíciót, aminek törvényességi aggályai vannak.

A tagintézmény-vezető igazgatók úgy érzékelik, hogy maradék hatáskörük is leszűkül – a bejelentett bővülés helyett, hiszen semmilyen döntést nem hozhatnak önállóan; a pedagógusok, technikai dolgozók, NOKS-os kollégák kiválasztásába, alkalmazásába sem vonják be őket.

Az osztályfőnökök, DÖK-segítő pedagógusok, KT-elnöki, illetve szakszervezeti kezdeményezések terén átláthatatlan a centrum-szintű szabályozás a jogszabályok önkényes értelmezése kapcsán.

A pedagógusok kötött munkaidejére (22-26 óra) vonatkozó óraszámítás szabályozása és jogértelmezése is aggályos és áttekinthetetlen.

Minimális, illetve gyakran semmilyen információs szolgáltatás sem létezik egy-egy centrum vezetője részéről a több száz pedagógust és több ezer diákot érintő ügyekben.

A napi működéshez szükséges technikai alapellátás is akadozik: pl. fénymásolópapír, nyomtatópatronok stb.

A fenti jelzéseket nem szeretném általánosítani, hiszen kiválóan működő, kellő ismeretekkel, szakmai, oktatásirányítási kihívásoknak megfelelő, hatékony oktatás-nevelés is zajlik a fővárosi szakképző intézményeiben. De a diákoknak ott kell szerencsésen megkapniuk a képzést, ahová vágytak, amire vágnak a szakma megszerzését követően. Tehát óriási a felelősségünk!

Felelősek vagyunk azért is, hogy a szakszervezettől segítséget váró, problémákkal hozzánk forduló kollégák, intézményvezetők, szülők lássanak garanciát arra, hogy működik a szociális párbeszéd. A szakszervezeti tisztségviselők élnek a törvény biztosította jogokkal, s elvárják, hogy őket a munkavállalók érdekében, képviselőként eljáró személyeknek, testületeknek tekintse a fenntartó. Ők partnerei a fenntartónak, javaslattevők, akik ösztönzik a megoldási alternatívák megtalálását, alkalmazását, amely mindannyi-

nyunk – elsősorban a gyermekek – közös érdeke.

Büszkén vallhatjuk, hogy a PSZ Budapesti Szervezetének tisztségviselői kellő rálátással, ismeretekkel, sokan kiváló vezetői kvalitásokkal rendelkeznek a szakszervezeti feladatok és irányítási, szervezési kihívások ellátásához.

Novemberben zajlanak azok a választási értekezletek, amelyeken a Tankerületi Központokba és Szakképzési Centrumokba delegált képviselőket a megváltozott fenntartói szervezeti átalakítás következtében az érdekképviselő ellátására bízunk meg.

Bízunk abban, hogy az információs szolgáltatás, egyeztetés mindkét félnek közös érdeke a működés zavartalansága, a törvényességi alapok megtartása, a jó szakmai döntések meghozatala miatt, ahol a korábbi szakszervezeti tisztségviselők tapasztalata sem nélkülözhető.

A hatékonyság érdekében belátásra szeretnénk bírni azokat a kollégákat, akik még nem tagjaink, de óriási elvárásuk van az ő érdekeik képviseletére is.

A novemberi eseménynaptár nem nélkülözheti az ünnepvárás hangulatát sem, hiszen fővárosi nyugdíjastagozatunk karácsonyi ötletbörzével, kézműves-foglalkozással bonyolít jó hangulatú készülődést, tervezést, amelyre nemcsak nyugdíjas kollégák érkeznek.

Hangulatfokozónak pedig biztos, kiegyensúlyozott jövőt remélünk.

*Sinkovicsné Pirigyi Katalin,
a PSZ budapesti elnöke*

Ebben a rovatunkban eddig Hajdú-Bihar és Fejér megye szakszervezeti életével ismerkedhettek meg közelebbről. Ebben a számban Budapest számol be az elért sikerekről, a meglevő gondokról. Szó esik a szakközépiskolák rendszerszintű problémáiról ugyanúgy, ahogy arról a felelősségről is, amit a szakszervezettől várnak a problémákkal hozzá forduló. Ugyanakkor meg tudhatjuk azt is, mi a szakszervezeti tisztségviselők elvárása a fenntartóval szemben. Következő számunkban Jász-Nagykun-Szolnok megye szakszervezeti életét mutatjuk be.

SZERETEK ÓVODAPEDAGÓGUS LENNI...

Amikor a gimnáziumi éveim alatt azon gondolkodtam, hogy mi szeretnék lenni – a pedagóguspályához volt kedvem. Közel éreztem magamhoz ezt a korosztályt, ezért választottam az óvónői hivatást; mert hivatás ez minden ízében, minden pillanatban, a nap 24 órájában. Így, több mint 37 év távlatából bátran kijelenthetem ezt.

Egy alföldi kisvárosban dolgozom, ahol mindenki ismer, és én is szinte mindenkit ismerem. Az utánpótlással soha nincs baj, van elég gyermek. Szívet melengető érzés számomra, hogy a volt óvodásaim már hosszú-hosszú évek óta visszahozzák hozzám az ő csemetéiket. Hisznek és megbíznak bennem. Köszönöm nekik. Ez számomra a legnagyobb boldogság a pályán, a legnagyobb elismerés. Örülök, hogy hallgatnak rám, elfogadják értékrendemet, nevelési elveimet. Persze vannak olyan szülők is, akik másképpen gondolkodnak egy-két dologról, azokkal leülök, és megbeszéljük. Mindig valami kö-

zös megegyezéssel állunk fel a képzeletbeli asztaltól.

Szeretek óvodapedagógus lenni... Annak ellenére, hogy iszonyú mennyiségű a pármunka, és nagyon-nagyon sok idő megy el az adminisztrációs tevékenységekkel.

Szeretek óvodapedagógus lenni... Természetesen veszem, hogy még hétvégén is az óvodával vagyok elfoglalva: tervezek, írok, gondolkodom, rajzok, kivágok... Természetesen veszem, pedig nem kellene. A családomtól és saját magamtól veszem el az időt, pedig nagy szükségünk lenne egymásra: még jobban és még többet. Legalább hétvégén.

Sok a pluszfeladat, elvárják tőled, mert akkor vagy közösségi ember. A családlátogatások, a szülőkkel való foglalkozás, a kapcsolatok ápolása is sok energiát emészt fel.

Lehettem volna vezető..., de nem lettem. El kellett volna távolodnom a gyerekektől... én velük szerettem volna maradni, nevelni őket, és átadni mind azt az értéket, amit én vallok, amiben én hiszek.

Fáradt vagyok, keveset alszom... de mindennap újrakezdem, mert ŐK várnak... a csillogó szemek, az ölelő karok... és már nem vagyok fáradt. Mosolygok.

Szeretek óvodapedagógus lenni...

A KERÜLETBEN KEVÉS A DAJKA ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS

Egy budai kerület óvodai helyzetének ismeretében írom az alábbi információkat. Összességében a gyermeklétszám igen magas, a területi eloszlás nem egységes, ezért előfordul, hogy a gyermekeket nem a körzetes óvodában tudják elhelyezni.

Egyre több az SNI ellátást igénylő gyermek. Nem könnyű az integrálásuk. Tudjuk, hogy az előirányzat támogatja az integrációt, de sok esetben a segítő munkatársak segítségével is igen nehéz. Kerületünkben szakmai segítséget az óvodapszichológusoktól, fejlesztő pedagógusoktól, utazó logopédusoktól kapunk, akiket a fenntartó önkormányzatunk biztosít számunkra a kötelező szakembereken felül.

Kerületi szinten dajka- és óvodapedagógus-hiány is van, nagy a fluktuáció. Ez abból is adódhat, hogy igen sokrétű az adminisztráció, illetve a pályakezdők nem bírják a rájuk nehezedő terheket.

Felkészülnie kell lenni az informatikai ismeretekkel is, pedig nem ez lenne a fő irányvonal, hiszen a gyermekek az ölelésre, dalolásra vágyanak, és ez sokszor már ironikussá válik.

Az elmúlt években a szülők és a munkatársak közötti kapcsolat sokat változott, kicsit átalakult. (Megjegyzem, manapság a gyermekek az óvodába lépéskor sok alapvető önellátási feladatot nem tudnak elvégezni, mert nem sajátították el otthon.)

Nem könnyű megfelelni a szülői elvárásoknak, már nem olyan a partneri viszony, mint régebben. Sok esetben igen jól tisztában vannak a mi kötelezettségeinkkel, a saját jogaikkal, de arról megfeledkeznek, hogy nekik is vannak kötelezettségeik, illetve mi a családi nevelés kiegészítői vagyunk.

Sok az ételallergiás gyermek, a cukorbeteg. Az ehhez kapcsolódó felelősségünk nagy, igyekszünk lelkiismeretesen ellátni az ilyen gyermekeket, úgy, hogy a megfelelő étkezésükről a fenntartó gondoskodik.

Mégis vannak, akik pozitív visszajelzéseikkel erősít adnak ahhoz, hogy tovább csináljuk ezt az amúgy sok örömet szerző, komoly hivatást.

A fenntartó pedig minden évben a kerület napja alkalmából kitüntetésben részesíti a kerületi vezetők jelölése alapján javasolt kollégákat.

Egy budai kerület óvodapedagógusa

EÖTVÖS JÓZSEF- EMLÉKPLAKETT KITÜNTETÉS

Az Eötvös József-emlékplakettet alapítása, 2000 óta adományozza a Pedagógusok Szakszervezete azoknak, akik sokat tettek a szervezetről. Idén is átadták a díjat a példamutató Kőbányai Csodafa Óvoda alapszervezetének és a Győr-Moson-Sopron megyében szintén példásan tevékenykedő „Emelj fel emlék” Alapítványnak. Az alábbiakban a rangos kitüntetést elnyert közösségeket mutatjuk be.

„Emelj fel emlék” Alapítvány, Győr

Az alapítvány 2006-ban alakult, és folyamatosan jelenteti meg a „Jeles pedagógusok Győr-Moson-Sopron Megyében” című emlékkönyvsorozatot. Idén már a hetedik kötetet adták ki. Az életrajzok megírásán 123 társszerző dolgozott, 79 könyvbemutatót rendeztek. A szerzők 178 pedagógus munkásságát dolgozták fel eddig, olyan személyeket választottak ki, akiket példaként lehet állítani a mai oktatásban dolgozó kollégák elé szakmailag, erkölcsileg egyaránt. A bemutatott pedagógusok közül heten tisztségviselők is voltak a Pedagógusok Szakszervezetében. Az életrajzírók közül is sokan tagjai a PSZ-nek, különösen a nyugdíjazastagoknak. Az alapítvány tagjai több emléktáblát avattak a könyvben szereplők tiszteletére, tanulmányi versenyeket hirdettek meg azokról a kiemelkedő tanárokról, akik egy-egy tantárgy tanításában maradandót alkottak.

Kőbányai Csodafa Óvoda Alapszervezete

A Kőbányai Csodafa Óvoda alapszervezete évek óta stabilan működik. Létszámában változik ugyan a nyugdíjazások vagy más okok miatt, de az új dolgozók az alapszervezeti titkár aktivitásának köszönhetően sorra lépnek be szervezetükbe. *Kapásiné Győri Anikó* alapszervezeti titkár nagy energiával dolgozik, tájékoztat, szervez és irányít. Ezért voltak ott minden megmozduláson, demonstráción, ezért vettek részt a sztrájkban. Elhivatottságukkal példát mutatnak a kerület többi óvodájának is. Ez megmutatkozott abban is, hogy a Csodafa Óvoda alapszervezeti titkárának köszönhetően olyan óvoda is csatlakozott a sztrájkhoz, ahol nincs is a PSZ-nek alapszervezete.

MILYEN IS A JÓ ISKOLA?

A Nemzeti alaptantervtől Magyarország karácsonyfájáig

Akár tagadjuk, akár nem, az iskolai életnek a pedagógusokon és a gyerekeken kívül van még egy szereplője, a szülők. Sokan gondolják úgy, ők csak ne szóljanak bele az oktatásba. Pedig nehezen lenne tagadható, igenis sok múlik rajtuk. Nem csoda hát, ha maguk is keresik a lehetőségét annak, hogy érintettségük okán hallassák hangjukat. Sorra alakulnak a szülői szervezetek, mondják el követeléseiket, ötleteiket vagy régebbi szervezetként a véleményüket. Most a legutóbbiakból közlünk néhányat.

Mozgalom a Facebookon

Februárban a fennálló oktatási rendszer elleni tiltakozás a Facebookon is szárnyat bontott. Február 16-án 50 oktatási szakmai szervezet, szakszervezet és tiltakozó mozgalom létrehozta a Civil Közoktatási Platformot (CKP). A szervezet támogatta a pedagógus-sztrájkbizottság 25 pontos, valamint a Tanítanék Mozgalom négy pontos követeléslistáját. Leszögezték, nem vesznek részt a kormány által létrehozott köznevelési kerekasztal munkájában, de nyitottak lennének egy nyílt, minden érdekelt bevonásával zajló tárgyalásra. A fennálló oktatási rendszer ellen a Facebookon szervezkedtek a szülők, arra kérték társaikat, a hónap utolsó napján, február 29-én ne engedjék iskolába a gyerekeiket. A Nem leszek suliban Facebook-csoportot és akciót Puskás Krisztina szervezte. A mozgalomnak nagy sikere volt: 17 ezren érdeklődtek, 35 ezren jelezték, nem engedik gyerekeiket iskolába, így támogatják a tanárokat, tiltakoznak ők is az oktatás helyzete miatt.

Februárban az oktatási jogok biztosa is állást foglalt

Az ügyben Áráy-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosa állásfoglalást adott ki. Ebben azt írta: sem tanulót, sem szülőt nem érhet hátrány politikai meggyőződése, annak jogszerű kinyilvánítása vagy az attól való tartózkodás miatt. A tanuló és a szülő nem hozható olyan helyzetbe, amely politikai meggyőződésének feltárására vagy nézeteivel ellentétes cselekvésre készteti, vagy arra, hogy véleménye jogszerű kinyilvánításától tartózkodjon. Egyúttal jelezte: az alaptörvény szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog megilleti a pedagógust, a szülőt és a gyermeket egyaránt, gyakorlásának nincs életkori korlátja. Fontos eleme ennek az alkotmányos alapjognak, hogy önkéntesen gyakorolható. Az önkéntesség éppen az iskolában a leginkább védendő eleme e jognak, hiszen ez egy hierarchikus viszonyokra épülő közösség.

Ficsak: a gyerekek helye az iskolában van

A Fiatal Családosok Klubja (Ficsak) károsnak tartotta a kezdeményezést. Úgy fogalmaztak,

hogy „ebben a politikával átitatott csatározásban a gyerekeket eszközül használni súlyos felelőtlenség, hisz így vagy úgy, de megbélyegzi őket”. Mert „indul a kiközösítés, az ujjal mutogatás, az egymás háta mögötti sugdolózás”, ami senkinek nem használ. A klubhoz kötődő szülők ezért vitték a gyerekeiket február 29-én iskolába.

Augusztusban újra kezdtek

Puskás Krisztina szervezésében augusztusban létrehozták a Szülői összefogás gyermekeink jövőjéért elnevezésű Facebook-oldalt, amelyhez már több mint 13 ezren csatlakoztak. „Add tovább a jót!” elnevezésű akciójukat novemberben indították el. Azt kérik, díszítsuk fel együtt Magyarország karácsonyfáját jó cselekedettel! Kapjon minden gyermek, család, szülő, nagyszülő és egyedülálló ajándékot 2016 karácsonyán! Akinek ezzel kapcsolatban kérdése, ötlete, felajánlása van, aki kapcsolatba szeretne lépni velük, az írjon emailt az info@szuloioszseffogas.hu címre!

MSZOE: A Nemzeti alaptantervet azonnal csökkentés

A Keszei Sándor vezette Magyarországi Szülői Országos Egyesülete (MSZOE) szerint nincs idő várni 2018-ig, most kell a Nemzeti alaptanterv minimumkövetelményeit és az érettségi vizsgakövetelményeket a tanulók jelenleg mért tudásszintjéhez igazítani.

Az egyesület szerint a sorozatos pedagógus-béremelések és az iskolaigazgatók hatáskörének növelése nem emeli az oktatás színvonalát, ezt igazolja a tanulók minden évben vizsgált fejlődése. Az országos kompetenciamérések „katasztrófális” eredményei, a megbuktatott, javítóvizsgára utasított tanulók százezrei, az évfolyamismétlők tízezrei és az iskolaelhagyók (lemorzsolódók) magas száma is igazolja, hogy gyermekeink küszködnek a megtaníthatatlan és megtanulhatatlan tananyagmennyiséggel. Az oktatáspolitiká nem tesz semmit az áldatlan helyzet megváltoztatásáért – hozta nyilvánosságra az egyesület november 21-én. Szerintük oktatási reformokkal, átszervezésekkel, folyamatos jogszabály-változtatásokkal nem lehet a problémákat megoldani. A „Nemzeti Teszt-

nek” számítót, közel tíz éve folyó képességmérések is bizonyítják, hogy a Nemzeti alaptantervben előírt tantervi követelmények teljesítése megoldhatatlan feladat a tanulók számára.

Az MSZOE követeli, hogy állítsák vissza a gyermekek életkori sajátosságainak, képességeinek megfelelő oktatást, különös tekintettel a tananyagok megtaníthatóságára, a tanulók terhelhetőségére.

A Fővárosi Szülők Egyesülete a Gyermekekért listája

Az MSZOE után közleményt adott ki a – szintén Keszei Sándor nevével fémjelzett – Fővárosi Szülők Egyesülete a Gyermekekért (Főszegy) is, amely szerint elsősorban a család joga és kötelessége a nevelés, amelyben az óvodák, iskolák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

Az alaptörvény szerint a szülő felelős gyereke taníttatásáért, ezért a szülőknek kell ellenőrizniük, hogy az iskola és a pedagógus hogyan és milyen színvonalon teljesíti törvényben előírt köznevelési feladatait. Mit várnak a szülők az oktatáspolitikától? – tette fel a kérdést az egyesület, amit meg is választottak.

Törvényesen és etikusán működő állami fenntartású iskolát, amelynek feladata, hogy kiegészítse a szülői nevelést, ahol nem kérnek pénzt, az ingyenes, nem terhelik a tanulókat felesleges ismeretekkel, az osztályozás nem fegyveres eszköz, nem távolítják el a 16 éven felüli tanulókat, ha csúnyán néznek, ehető ételeket adnak az iskolai menzákban.

Mit várnak még: 50 százalékos tananyagcsökkentést. Az iskolai korrupció és protekció megszüntetését. A buktatás intézményének eltörlését.

Az érettségi vizsgák és a javítóvizsgák tisztasága érdekében a videokamerák felszerelését a vizsgák helyszínén. Az okirat-hamisítás gyanújának elkerülése miatt az osztálynapló (e-napló) lezárását és hitelesítését naponta. A tanulók és a pedagógusok teljesítményét mérő alpműveltségi vizsga bevezetését az általános iskolákban a nyolcadik évfolyam végén. Az érettségi tárgyak számának csökkentését ötről háromra. A gyermekmunka és a kizsákmányolás megszüntetését a szakképzésben.

PL-összeállítás

A MINISZTER TEÁRA HÍVTA A DIÁKOT

A megszakított felszólalás

Bradánovics Bendegúz nevét a Somogy megyei diákszemélyiség díjátadó november 11-i, kaposvári ülésén ismertük meg. A Munkácsy gimnázium diákönkormányzata elnökét az Országos Diákszemélyiség díjátadó bizottságának tagja, **Rózsás Ildikó** állította meg beszéde közben személyeskedésre hivatkozva – a negyedik gimnazista később ismét szót kapott, ám előtte kihúzták mondanivalójából a „sértéseket”. Az alábbiakban a kihúzott részletekkel együtt közöljük a beszédét. A kihúzottakat mi is áthúztuk.

„Tisztelt képviselők, delegáltak! Tisztelt Diákszemélyiség díjátadó! – kezdte beszédét a munkácsy gimnazista. – A jelenlegi oktatási rendszernek már az alapjaiban, alapelveiben található probléma, emiatt hatalmas gondokkal szembesülünk. Emberi Erőforrások Minisztériuma. Kis értelmezés után a józan ész fennakad az „emberi erőforrások” szókapcsolaton. Személy szerint élből elutasítom, és rettentően sajnálatosnak tartom, hogy a jelenlegi rendszer valamiféle erőforrásnak tekinti a diákokat. A tanulók nem valami kibányászható barnaköszén, bauxit, nem valami önkényesen felhasználható erőforrás. Egy fejlett és jól működő oktatásban szükség van egy különálló oktatásiügyi minisztériumra, nem pedig egy működésképtelen, haldokló államtitkárságra. Jelen helyzetben úgy tűnik, hogy dilettánsok hasraütésszerűen, a diákokkal és tanárokkal konzultációt megtagadva irányítják és változtatgatják az oktatási rendszert.”

(Eddig jutott a diák, amikor félbeszakították. A folytatás Bradánovics Bendegúz későbbi felszólalása, amiben áthúztuk azokat a részeket, melyeket végül nem mondott el.)

A meghúzott beszéd

~~Ebben a kontextusban a dilettáns (nem hozzáértő) azért megfelelő fogalom, mert az előző tanévben történt megannyi diákszáj, pedagógusszáj, tüntetés és egy Herman Ottó Gimnázium nyílt levél, viszont erre reakcióként nem érkezett semmi pozitív lépés az oktatási rendszert irányítóktól.~~

~~Megszüntették az előrehozott érettségi vizsgát, amely könnyítette volna a diákok terheit.~~

Csökkentik a férőhelyek számát az egyetemeken, főként az államilag finanszírozottak, pedig nem a középkorban élünk, ahol a tanulás kiváltság volt.

A ponthatárokat évről évre emelik, ezzel ellehetetlenítve sok diák jövőjét.

Borzalmas, mikor iskolába menet korunkbeli fiatalokat látunk utcát söpörni, ezzel teljesen ellehetetlenítve a jövőjét és a szellemi fejlődését. Ez miatt szükséges visszaállítani a 18. életéves tankötelezettséget, hogy megakadályozzuk az éppen kialakuló tudatlan társadalmat.

Az óraszámokat csökkenteni kell, mivel a diákok rettentő mértékig túl vannak terhelve.

Túlterheltség miatt meg kell szüntetni a heti öt testnevelést, mivel sok intézmény küzd jelenleg is a feltételek megteremtésével, valamint rettenetesen lefárasztja a diákokat is, ezáltal nem tudnak hatékonyan figyelni az órákon. Több nyelvvizsga szükséges, valamint ha kötelező a diplomához a középfokú nyelvvizsga, abban az esetben az állam teremtsen meg rá a lehetőséget, hogy egy diák az állam finanszírozásából kapjon két lehetőséget a nyelvvizsga letételére.

A tankönyvpiacon versenyt újra kell gondolni, mert nem minden esetben az állam által előnyben részesített tankönyvek a legjobbak. A kísérleti tankönyvek tanulhatatlannak és hibásak, ezért szigorúbb vizsgálatnak kell őket alávetni kiadás előtt. A készség-tantárgyakat csak 9–10. évfolyamban kéne a tanterv részévé tenni, hogy a diákok 11–12. évfolyamban az érettségire összpontosíthassanak.

A diákönkormányzatok jogkörét növelni kell egy demokratikusabb diák-érdekképviselet létrejötté érdekében. Minden iskolában meg kell teremteni a tanításhoz szükséges körülményeket, eszközöket. Nem fordulhat elő, hogy egy intézményben nincs papír, kréta, nyomtatópatron. ~~A felsorolt okokból teljes mértékben érthető, sőt tudatosnak tűnő a népszerűtlen, hogy ne legyenek a diákok gondolkodó, kreatív lények, hanem bologosan az aktuális hatalom minden döntésére. Ez hosszú távon nem lesz életképes, és teljes mértékben lezülleszt a társadalmunkat is.~~

~~Klebelsberg Kunó forogva a sírjában, ha tudná, mi történik jelenleg a nevével.~~

Példát kéne vennünk a finn oktatási rendszerről, és ki kell alakítanunk egy nyugatias, modern, XXI. századi oktatási rendszert.

Balog Zoltán levelet kapott a diákoktól

Balog Zoltán a parlament kulturális bizottságában tartott éves beszámolóját sokan hallgatták november 25-én. A hallgatóság között volt Bradánovics Bendegúz és egy karcagi szakközépiskola diákönkormányzatának elnöke, a Független Diákszemélyiség díjátadó képviselője, **Mészáros Dávid**. Ő a beszámoló után egy levelet adott át a miniszternek, aki azt ajánlotta: beszéljenek erről egy tea mellett. A levélből részleteket közlünk.

„Tisztelt Balog Zoltán Miniszter Úr!

Mészáros Dávid, a Független Diákszemélyiség díjátadó képviselője, a Karcagi Szakképzési Centrum Ványai Ambrus Gimnáziuma, Szakközépiskola és Szakközépiskolájának a tanulója és diákönkormányzatának elnökeként engedje meg hogy egy pár észrevétellel, illetve segítségkéréssel éljek!

Sajnos azt kell tapasztalnom saját és más diákok véleményére alapozva, hogy elég sok helyen fellép a tanárihiány, legfőképpen a természettudományos tantárgyakban van a legnagyobb pedagógusprobléma.

Nagy gondot okoz a tanárok és a diákok leterhelésének növekedése, az átlagosan romló teljesítmény a nemzetközi mérésekben, a gyenge felzárkóztatás, a felsőoktatási intézményekbe a továbbtanulás alacsony mértéke. Ez szerintem abból indul, ki hogy a közoktatás minden területén a diákoknak nem a koruknak megfelelő tananyag van beállítva. Ez igaz a mennyiségre és a mélységre is. Túlságosan sokat követelnek, túlságosan a lexikális tudásra toldódik el a hangsúly a gyakorlati oktatás helyett. (...)

Túl vannak terhelve a diákok, kérem, segítsen az óraszámok csökkentésében. (...) Reálisnak találnám, ha ez 30 harminc órában lenne maximalizálva hetente, illetve a gyerekek életviteléhez és egészséges fejlődésükhöz közelebb lenne a későbbi iskolakezdés, reggel 8 helyett a 9 óra. (...)

Javasolnám felső tagozatban a kötelező KRESZ oktatását. (...) Ezzel szemben a hit- és erkölcstan inkább fakultatív jelleggel választható tantárgy lehetne. Itt említeném meg a készség-tantárgyak értékelésének megreformálását is, a gyermek saját képességeihez képest legyen osztályozva, értékelve.

Problémák vannak a tankönyvekkel. Nincsenek összefüggésben és párhuzamban a munkafüzetekkel.

Szerintem vissza kellene állítani a tankönyvpiacon a szabadon választhatóságot, a versenyt. (...)

Több pályázatot írjanak ki, kollégiumokra, iskolákra, gépparkokra, berendezési tárgyakra illetve eszközökre (...).

Kérem az igen tisztelt miniszter urat, járjon utána és segítsen a fenti problémák orvosolásában.”

Forrás: Hírkút.hu

HOGYAN TOVÁBB, NYUGDÍJAS-ÉRDEKKÉPVISELET?

A PSZ Nyugdíjas Tagozatának megyei képviselői 2016 szeptemberében „Hogyan tovább, nyugdíjas-érdekképviselet?” címmel tartott tanácskozást. Ezen részt vett a Pedagógusok Szakszervezete, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma, a Magyar Szakszervezeti Szövetség nyugdíjastagozatainak több vezetője, a Magyar Nyugdíjasok Egyesületének Országos Szövetségének és a Nyugdíjasok Országos Képviseletének elnöke, valamint **Korózs Lajos** országgyűlési képviselő. Az előadások, majd a vita témája a mai társadalom szociális rétegződése, ezen belül a pedagógusok, főként a nyugdíjas pedagógusok élethelyzete, égető problémája volt. Ezzel kapcsolatban állásfoglalást fogadtak el, amelyet novemberben véglegesítettek. Az alábbiakban ezt közöljük.

„Álláspontunk szerint egy demokratikus társadalomban a hatalom, a politikai döntéshozók nem hagyhatják figyelmen kívül nyugdíjaskorú szavazók véleményét, panaszait:

A 2017-re tervezett nyugdíjmelés 0,9 százalékos mértéke megalázóan alacsony akkor, amikor az átlagbérek alakulása, a kormány által deklarált gazdasági mutatók ennek többszörösét indokolják és lehetővé is tennék.

A nyugdíjkorhatár fokozatosan nő, ezzel a nyugdíjasok átlagos életkora is emelkedik, de életminőségük nem javul, hanem romlik. Más térségekben, de még az Európai Unió szomszédos országaiban is a nyugdíjrendszer sokkal elfogadhatóbb megélhetési feltételeket teremt. Mi 35–42 munkában töltött év után kerülünk nyugdíjba – egyszersmind megcsúszva a társadalom perifériájára!

Mi, a jelen nyugdíjasai féltjük az aktív korosztályt mint a jövő nyugdíjasait. Úgy lát-

juk, nem csökken a mélyszegénység, szociális katasztrófa fenyeget.

A nyugdíjak alacsony szintje mellett a jutatások megnyirbálása, a szociális ellátórendszer leépítése is érzékenyen érinti a kisnyugdíjasokat. Számukra nem vigasz, hogy lehetnek már többmillió nyugdíjas is.

A rezsiszökkentések, néhány alapvető élelmiszer áfájának csökkentése nem tudja feledtetni a romló egészségügyi közállapotok miatti kétségbeesésünket. Belehalunk abba, hogy most már nemcsak az egészségügyi terápia bizonyos kezeléseire, orvosi beavatkozásaira, hanem már a diagnózis felállításához elengedhetetlen vizsgálatokra is hónapokat kell várni.

Ha eljutunk odáig, a gyógyszereket sokan nem tudjuk kiváltani, idült betegségek esetén nem jut havi 20-30 ezer forint gyógyszerekre. Egy-egy gyógykúrára, fogászati kezelésre sem tudunk százezreket fordítani.

Követeljük, hogy minden, a nyugdíjasokat érintő kérdésben – a tervezett intézkedések előtt – a döntéshozók egyeztessenek érdekképviseleteinkkel. Hisszük, hogy lehetséges valós párbeszéd és konszenzus, nincs szükség látszatkonzultációkra!

Nem akarjuk az utcára vinni az elkeseredett embereket, nem szeretnénk, ha szavazógépnek használnák fel a nyugdíjasokat!

Sürgétjük a mielőbbi megoldást! Várjuk, elvárjuk helyzetünket jobbító intézkedéseket!

Dobay László, a PSZ ONYT elnöke, dr. Hegyesiné Orsós Éva, a NYOK elnöke, dr. Mayer Lajos, a SZEJ Nyugdíjas Tagozatának elnöke, Németné Jankovics Györgyi, a NYOSZ elnöke, Tóth Mihály, a MASZSZ Nyugdíjas Tagozatának elnöke

AJÁNDÉKNAK SZÁNTÁK

Jövőre 1,6 százalékkal emelkednek a nyugdíjak, emellett még az idén minden nyugdíjas kap 10 ezer forintnyi Erzsébet-utalványt – közölte **Orbán Viktor** miniszterelnök az Idősek Tanácsa november 29-i ülése után.

A kormányfő az Országházban tett nyilatkozatában elmondta: az idén keletkező költségvetési többletből kap minden nyugdíjas 10 ezer forintnyi Erzsébet-utalványt a tervek szerint még karácsony előtt, de legkésőbb a két ünnep között. Ez egy gesztus, a nyugdíjasok iránti tisztelet kifejezése – fogalmazott, hozzáfűzve: egy karácsonyi gesztusnál nem akartak vitát nyitni arról, ki kap több, ki kap kevesebb pénzt, ezért méltányosnak tartja az Idősek Tanácsának azt a javaslatát, hogy minden nyugdíjasnak járjon a 10 ezer forintos utalvány.

Orbán Viktor azt is megerősítette, hogy a 2017-re tervezett nyugdíjmelés mértékét 0,9 százalékról 1,6 százalékra emelik. Ezzel kapcsolatban megjegyezte: mint minden év végén, így 2017 novemberében is szükség esetén korrigálják majd a nyugdíjakat, ami az infláció függvénye. Ha ugyanis az infláció magasabb annál, mint amit terveztek, akkor a nyugdíjasokat pénz illeti meg – magyarázta. Kifejtette: volt olyan időszak Magyarországon, amikor az év végén nem azt kellett megbeszélni, hogyan lehet a tervezettnél nagyobb arányú a nyugdíjmelés, hanem arról volt szó, hogy elvették a 13. havi nyugdíjat.

Ebben az évben azonban „a magyar gazdaság jó pályát futott” – folytatta a kormányfő –, így lehet arról beszélni, hogyan részesüljenek a nyugdíjasok az év végén keletkező költségvetési többletből. Megjegyezte, az idén történtek – béremelések, megnövelték az ingyenes étkezésben és az ingyenes tankönyvben részesülő gyermekek számát, megkezdték a kétgyermekes családok adókedvezményének emelését – alapján „a kereső és a fiatalabb nemzedék ebben az évben a gazdaság bővüléséből amit lehetett és ami őt megillette, azt meg is kapta”.

„Azonban úgy látjuk, most, hogy maradt még, vagy keletkezik valamennyi pénz az év végéig, muszáj, hogy a nyugdíjasok is részesüljenek ebből, és az igazság, az egyensúly és a becsületesség állapota kialakuljon” – fogalmazott a miniszterelnök.

Orbán Viktor szavait azzal zárta, hogy 2017-re jó hír a nyugdíjasoknak a fontos élelmiszerek áfájának csökkenése, a rezsiszökkentés „megvédése”, a 10 ezer forintos egyszeri juttatás és az 1,6 százalékos nyugdíjmelés.

MTI

A Facebookról jelentjük!

MOST AKKOR NŐ?

Az alábbi gondolatmenetet **Lendvai Ildikó** posztolta november 29-én.

„A 10 000 Ft-os Erzsébet-utalvány minden nyugdíjasnak jól jön. Az is, hogy egy icipicivel több, 1,6%-os lesz az emelés. A fene a randa természetemet, hogy az örvendezés közben is számolok. Az átlagnyugdíj 117 000 Ft. Ennek 1,6%-a kerekítve 1870 Ft. Ha az egyszeri 10 000 Ft-ot elosztom 12 hónapra, az a kerekítési szabályok szerint 830 Ft. Együtt 2700 Ft. Ha az idei karácsonyi ajándékot is beleszámoljuk, ennyi tehát a havi átlagnyugdíj növekedése. Az MNB saját számítása szerint jövőre az infláció 2,3%-os. Ha legalább ezt pótolni akarnák, az átlagnyugdíjasnak havi 2690 Ft emelést kellene adniuk. És akkor még csak a pénzénél van, semmivel többet nem tud vásárolni. Tessék szíves tehát belpárizni az Erzsébet-utalványból egy évre, mert a nyugdíj csak ezt hozzászámolva nem veszít az értékéből. Csak tudnám, akkor hol itt a miniszterelnök által emlegetett gesztus, tisztelet és megbecsülés?! Ja! Megvan! A havi 10 Ft különbözet a 2700 Ft (emelés+utalvány) és az infláció miatt szükséges 2690 Ft között. Hurrá! Dözsölünk!

Persze volt egy másik bejelentés is. A kancelláriaminiszter elmondta, hogy jövő tavasztól a nyugdíjasok ingyen válthatnak útlevelet. Most vegyem ezt célzásnak?”

PARLAMENTI VITANAP AZ OKTATÁSRÓL

Egymásnak feszültek, de elbeszéltek egymás mellett

A parlament aktuális ülésének utolsó napja a közoktatás helyzetéről szóló vitával kezdődött a Parlamentben november 29-én. A vitát az MSZP kezdeményezte, és további két ellenzéki frakció is támogatta. Míg az oktatási államtitkár és a Fidesz a közoktatás átalakítása mellett érvelt, az MSZP az államosítás ellen emelte fel szavát. A fotók tanúsága szerint mintegy 15-20 képviselő vett részt személyesen az ülésen.

Palkovics László oktatási államtitkár arról beszélt, a KLIK költségvetését idén 91,5 milliárd forinttal növelte meg a kormány, így az elmúlt nyolc-kilenc hónapban az iskolák finanszírozásával kapcsolatos „ügyek” megszűntek. Hozzátette, a KLIKnek ma nincs kifizetetlen számlája, és január 1-jétől ugyanezt a működést várják el az új rendszertől. A költségvetés tervezése iskolai szinten történik, ebből számítják ki a teljes állami intézményfenntartó éves költségvetését, és iskolai szinten november végéig elkészülnek a költségvetések. Elmondta, hogy a következő időszakban két új testület jöhet létre: a Köznevelés-politikai Érdekegyeztető Tanács, amely a miniszter tanácsadó szervezeteként a Köznevelési Kerekasztal által leképezett funkciókat tartalmazza, valamint a tankerületi központi tanács, amelynek keretei között a közösség is beleszólhat az iskola ügyibe. Beszámolt a pedagógusok béremeléséről és az oktatási munkát segítők fizetésének rendezéséről, valamint fontosnak nevezte a pedagógusok továbbképzésének egyetemi alapra helyezését és azt, hogy a továbbképzés ne kerüljön pénzbe se a tanárnak, se a tankerületnek.

MSZP: végéhez ér a totális államosítás

Hiller István, az MSZP vezérszónoka a vitánap műfajának kiüresedését tette szóvá, és bírálta azon kormánypárti nyilatkozatot, miszerint nyugalom van az oktatásban. Mint mondta, a kormány korábban tagadta a teljes államosítást, 2017. január 1-jén viszont annak „utolsó lépcsőjén is fellépnek”. Értékelése szerint ezzel elszakítják az oktatási intézményeket a helyi közösségektől, s minden részletig egy hatalmi érdek megnyilvánulását hajtják végre.

Az ellenzéki politikus utalt Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter egyházi oktatást elismerő szavaira, amely mögött azt feltételezte, hogy az állami iskolák jelentős részét egyházi fenntartásba adná az állam, s ennek előkészítése zajlik. Bírálta, hogy ezzel az állam és egyház közötti 120 éve kialakult viszonyt akarnák újraszabályozni. Felvetette azt is, hogy van-e szándék arra, hogy a bölcsődékben, óvodákban dolgozók munkaviszonyát közfoglalkoztatottként határozzák meg, majd visszafoglalkoztatják őket. Emellett úgy látja: a kormány

szétverte az érdemi érdekegyeztetés formáit, amelyeket egyelőre nem sikerült helyreállítani. Arra is rákérdezett, hogy tervezik-e 150 központba koncentrálni a felső tagozatokat, továbbá arról érdeklődött, hogy kik írják a Nemzeti alaptantervet.

Emmi: a szabad iskolaválasztás az egyik legnagyobb vívmány

Palkovics László oktatási államtitkár Hiller Istvánnak válaszolva azt mondta: a közfoglalkoztatás nem kap olyan szerepet, mint amelyet a képviselő említett. Sikeresnek nevezte a Köznevelési Kerekasztal működését. Elmondta, a Nemzeti alaptantervet írók között van Csapó Benő, Csépe Valéria az MTA-tól, oktatási szervezetek, intézmények és több száz szakértő vesz részt a munkában. Mód van arra, hogy a tankerület koordináljon az iskolák között, például az iskolai szegregáció elleni fellépés érdekében. A tankönyvpiac konszolidálódott, a költségeket kézben lehet tartani, választék pedig van. Az önkormányzatok a tankerületi tanácscon keresztül tudnak rálátni az iskolák működésére. Az iskola főnöke az igazgató. A szabad iskolaválasztást az oktatás egyik legnagyobb vívmányának nevezte. A szakgimnáziumokkal kapcsolatban kijelentette: szakképesítéssel is erős az elhelyezkedési lehetőség, és a képzés megtérülése szerint jó mind az egyén, mind a közösség szempontjából. Cáfolta, hogy a kormány ne foglalkozna a szegregációval, és kijelentette: a kötelezettségsegzési eljárás valószínűleg nem fog elindulni.

Kabinetiroda: cél a versenyképes tudás

Dömötör Csaba, a Miniszterelnöki Kabinetiroda parlamenti államtitkára azt mondta, ma a diákok kétharmadának, 733 ezer gyermeknek jár az ingyenes tankönyv, s a rendszerváltás óta a legnagyobb arányú a térítésmentes étkeztetés, ami 318 ezer gyermeket érint naponta. Kifejtette, hogy 521 iskola újult meg, épülnek a mindennapos testneveléshez szükséges tornatermek és tanusodák. Egy felmérésre hivatkozva azt is közölte: a magyar közoktatás ötven ország átlagánál jobb eredményt ért el.

Fidesz: gazdasági érdekek lehetnek a vitanap mögött

Pósán László (Fidesz) arról beszélt, hogy az ágazat korábbi problémái megoldódtak, vagy folyamatban van rendezésük, így az ellenzék azért kezdeményezhetett vitanapot, hogy az egy évvel ezelőtti hangulatot felszítsa és politikailag a javára fordítsa. Ugyancsak a feltételezett indokok közé sorolta, hogy komoly üzleti érdekek szenvednek csorbát. Erre példaként hozta, hogy 2017-től a továbbképzés bekerül az egyetemek falai közé, és sérül annak a mintegy 900 cégnek az érdeke, amely ebből élt. Ugyancsak piaci érdekeket sértenek a tankönyvpiaci változások és a pedagógusi szaktanácsadói rendszer újrászervezése.

MSZP: sorskérdésekről van szó

Varga László (MSZP) értékelése szerint az uniós fejlesztéseket és a közoktatást a munkaerőpiaci problémák szolgálatába kell állítani. Szerinte a kormány 2010 után nagy arányban vont ki forrásokat az oktatásból, és folyamatosan leépítette az újraelosztást. Szóvá tette a köznevelés szó használatát is, ami szerinte azt jelzi, hogy nem az alkalmazkodóképesség fejlesztése a cél, hanem az ideológiai átnevelés. A kormány olcsó, könnyen kizsákmányolható munkaerőt képez, ami az új feudalizmust szolgálja.

Az ötéves köznevelési törvény színvonalcsökkenéssel járt

Hiller István, az Országgyűlés szocialista alelnöke a vitanap utáni sajtótájékoztatóján azt mondta, az ötéves évforduló alkalmából kezdeményezték a parlamenti vitát, mert úgy látják, a törvény iránya rossz, a megvalósítása csapnivaló. A közoktatásban nőnek a különbségek: aki szegény családba született, nehezen szerzi meg a tudást, a vagyonos családból származók pedig az iskolarendszertől kívülről, sok esetben külföldön szerzik meg a modern, versenyképes tudást. Értékelése szerint a magyar közoktatás sokkal kevésbé alkalmas a versenyképes tudás biztosítására, mint fél évtizeddel ezelőtt.

(Folytatás a 10. oldalon)

ÉLETPÁLYAMODELLEK RENDSZERTELENSÉGEI

Galló Istvánné, a PSZ elnöke és **Szűdi János** közoktatási szakértő is felszólalt azon a konferencián, amelyet a SZEZ szervezett az életpályamodellekről 2016. november 30-án. Kaotikusnak jellemezte az életpályamodellek körül kialakult helyzetet a budapesti tanácskozás szervezője, a SZEZ elnöke, **Földiák András**. Szerinte a modell miatt két fő probléma alakult ki: ott, ahol már bevezették és ott, ahol még csak tervezik azt.

A konferencia moderátora, **Mélypataki Gábor** (Miskolci Egyetem) az életpályamodellek történeti és európai elemzése után a mai helyzetről azt mondta: el kell ismerni, hogy az államnak szüksége van ilyen modellekre, csak hogy Magyarországon a kormányoknak nem választási ciklusokban kellene gondolkodniuk, mert legalább középtávon mérhető az életpályák hatása. Amellett érvelt, hogy az életpályamodell nem csupán előmeneteli rendszer és illetmény kérdése. Nálunk az életpályák közötti átjárás lehetetlen, jelenlegi formájukban még töredezettebbé teszik a most sem egységes közszolgálatot. Belső feszültségek is kialakultak a közszolgálati tisztviselőkről (Kttv.) és az állami tisztviselőkről (Áttv.) szóló törvényben. Jellemző még, hogy rohamtempóban vezetnek be az ilyen modelleket, miközben hiányzik a koncepció. Szerinte azokban a szakmai csoportokban van életpályamodell, amelyek a leghangosabbak.

A pedagógus-életpályamodell tapasztalatairól Galló Istvánné, a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) elnöke beszélt, felidézve: a 2010-es választási kampányban vetődött fel a pedagógusok anyagi és erkölcsi megbecsülésének szándéka, majd hatalomra kerülve a kormány hozzákezdett az életpályamodell kidolgozásához. A PSZ elküldte javaslatát **Hoffmann Rózsa** akkori oktatási államtitkárnak. A szakszervezet azt szorgalmazta, hogy a bérrendszer három fontos elemet tartalmazzon: vonatkozzon a pedagógusokra a közalkalmazotti bértábla (50%), ismerje el a többletmunkát

(30%) és a minőségi munkát (20%). Az érdekképviselő javasolta azt is, hogy 2014 végéig a bérek érjék el az európai átlag 60 százalékát, valamint az életpályamodell tartalmazzon foglalkoztatási biztonságot, ismerje el a megszerzett tudást, a jó teljesítményt, segítse a pályakezdőket, csökkentse a munkaterheket, javítsa a munkakörülményeket. Megfogalmazták az igényt: kapjanak szolgálati lakást, továbbá a fizikai és lelki megterhelés miatt kiemelt egészségügyi ellátást a pedagógusok. A PSZ szorgalmazta a rugalmas nyugdíjba vonulás lehetőségének megteremtését is, hiszen akkor emelték 65 évre a nyugdíjkorhatárt. Galló Istvánné a konferencián jelezte: felvetéseikre nem érkezett válasz. Az életpályamodell bevezetése előtt a kormány nem egyeztetett sem a szakszervezetekkel, sem a szakmai szervezetekkel.

A PSZ vezetője az egyik legigazságatlanabb rendszernek nevezte a bevezetett pedagógus-életpályamodellt, mert az nem ismeri el, ha a pedagógus többet dolgozik, és azt sem, ha jól dolgozik. A kötelező óraszámot eltörölték, bevezették az új munkaszervezési formát, miszerint 22–26 órát kell dolgozniuk a pedagógusoknak, miközben a bérük azonos. Ez nagy feszültséget jelent a tanintézetekben – mondta a szakszervezeti vezető, aki utalt arra is, hogy például az óvónők vagy a tanítók keresete valóban nőtt.

Galló Istvánné kitért a minősítés körüli botrányokra, amelyeknek hatása máig érződik: a nyugdíj előtt hét évvel álló pedagógusok minősítési rendszere

miatt a PSZ Alkotmánybírósághoz fordult.

Szűdi János, a PSZ oktatási szakértője, volt államtitkár ismertette a jelenlétükkel, hogy szerinte az új foglalkoztatási rend bevezetése alkotmányos mérlegelés alapján miért aggályos. Az történt ugyanis, hogy a 2013. szeptember 1-jei hatálybalépés előtt közvetlenül (július 26-án és augusztus 27-én) az Országgyűlés megváltoztatta a rendelkezéseket. Így egyebek között elrendelte az új díjazási rendszer több lépcsőben történő bevezetését. A köznevelésről szóló törvény végrehajtásához szükséges kormányrendelet is nagyon későn, 2013. augusztus 30-án jelent meg. Tehát az iskolaigazgatóknak nem volt lehetőségük felkészülni az új foglalkoztatási és besorolási szabályok alkalmazására. Hatálybalépése óta a köznevelésről szóló törvény e körhöz tartozó rendelkezései többször is megváltoztak: az illetmény eredeti számítási alapja – a minimálbér – helyébe vetítési alap lépett, s a legutolsó módosítás a béremelés utolsó lépését (2017 szeptemberétől) nem tette általánosan kötelezővé, hanem felhatalmazta a munkáltatót a differenciálásra. Az említett kormányrendelet is gyökeresen megváltozott 2013 óta.

A Közgyműteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezetének elnöke, **Csóti Csaba** hozzászólásában kifejtette: az életpályamodell megosztja a társadalom különféle csoportjait. Az általa képviselt területről elvándorolnak a dolgozók oda, ahol a modell szerint több fizetést kapnak.

L. J.

PARLAMENTI VITANAP AZ OKTATÁSRÓL

(Folytatás a 9. oldalról)

Pénzelvonások helyett többlettámogatások

Kucsák László fideszes országgyűlési képviselő sajtótájékoztatóján azt mondta: a balliberális kormányok időszaka alatt jelentős forrásokat vontak ki az oktatásból, ezeket igyekeznek a kormány 2010 óta visszafizetni. Úgy vélte: az ellenzéki bírálatok ellenére a kormány 2010 óta töretlenül folytatja azt a munkát, amelynek fókuszában a gyermekek, a családok és az értékes munkát végzők, így a pedagógusok megbecsülése áll.

PL-összeállítás

ÁTLAGON ALUL TELJESÍTETTEK A MAGYAR DIÁKOK A PISA-TESTEN

A pedagógusok ösztönzéséhez hiányzik a teljesítmény és a nehezebb körülmények között végzett munka elismerése

A 2015-ös PISA-felmérés szerint a magyar tanulók átlagon alul teljesítettek. Egyedül matematikában sikerült a 2012-es eredményt elérni (ami már akkor is csak az utolsó negyedre volt elég), a természettudomány és a szövegértés területén romlott a teljesítményük, és mindhárom területen rosszabb az OECD átlagánál. A nemzetközi (PISA és TIMSS) és hazai (országos kompetenciamérés) tanulói teljesítmények mérését bemutató december 6-i köznevelési konferencián az is kiderült, a 4. és 8. évfolyamos magyar diákoknak kiemelkedően erős a „tantervi tudásuk” (TIMSS), de a 15 évesek ezt már nem tudják a nem iskolai kontextusokat modellező digitális PISA-feladatokban kamatoztatni. A hazai kompetenciamérés szerint szövegértésben és matematikában hosszú évek óta változatlan a magyar diákok teljesítménye.

Ostorics László, az Oktatási Hivatal osztályvezetője arról beszélt, mindhárom mérés azt mutatta, hogy a tanulók szociális összetétele jelentősen befolyásolja az intézmények közötti eredményeket. A különbségek mintegy ötödét magyarázza a családi háttér.

A PISA a 15 évesek tudását méri

A PISA-eredmények azt mutatják, hogy a magyar tanulók a természettudomány, a matematika és a szövegértés területén is az OECD-országok átlaga alatt teljesítettek.

A felmérés feladatsorai azt vizsgálták, hogy a részt vevő országok 15 éves tanulói hogyan tudják alkalmazni tudásukat az iskolán kívüli szituációkat modellező, immár számítógépen megjelenő tesztek megoldásában.

A természettudományokban Magyarországon 477 ponttal az utolsó negyedben végzett az OECD-országok között, ami jelentős visszaesés 2012-höz képest (494 pont). Hasonló a helyzet a szövegértésnél, amelyben 470 pontot ért el a magyar diákok a három évvel ezelőtti 488-hoz képest. A matematika területén elért 477 pont megegyezik a 2012-es adatokkal. Az OECD-átlag a természettudományokban és a szövegértésben 493 pont, a matematikában 490 pont volt.

A szövegértés, a matematika és a természettudományok területén is a szingapúri diákok szerepeltek a legjobban. Az OECD tagállamai közül pedig Japán, Észtország, Finnország és Kanada nyújtotta a legjobb teljesítményt. A természettudományok területén Szingapúr után Japán és Észtország következik, a szövegértésben Hongkong és Kanada, a matematikában szintén Hongkong és az ugyancsak Kínához tartozó Makao.

TIMSS: kiemelkedő a magyar diákok eredménye

Ostorics László szerint a TIMSS tantervi tudást és alkalmazást, értelmezést mérő ter-

mészettudományi és matematikatesztjein viszont a magyar 4. és 8. osztályos diákok kiemelkedő eredményeket értek el, az 500 pontos skálaátlag felett teljesítettek. A magyar tanulók olyan oktatási rendszerek diákjaival értek el azonos teljesítményt, mint Finnország és Lengyelország (4. osztályos matematika), Svédország és Norvégia (4. osztályos természettudomány). A magyaroknál jobb eredményt a 4. osztályos természettudomány és a 8. osztályos természettudomány és matematika mérési területen szinte csak a távol-keleti országok és Oroszország tanulói értek el. A felmérésben, amelyet 1995 óta négyévente végeznek, 150 iskola, mintegy 10 800 diák vett részt.

Országos kompetenciamérés: változatlan teljesítmény

Az országos kompetenciamérés évente jelez vissza az országostól az iskolain keresztül egészen a tanulói szintig a szövegértés és a matematikai eszköztudás területén. A PISA-méréshez hasonlóan az iskolán kívüli helyzeteket modellezik, de a tesztet nyomtatott formában töltik ki a diákok 6., 8. és 10. osztályban. Az OKM adatai szerint a magyar tanulók két alapkompenciáját jellemző értékek a statisztikai ingadozástól eltekintve 2008-ig visszamenőleg stabilak. Ebben a felmérésben mintegy 266 ezer tanuló vett részt.

Palkovics: egyenlőség vagy méltányosság?

Palkovics László oktatási államtitkár – aki előadását a PISA-eredmények nyilvánosságra hozatala előtt tartotta – kiemelte: az oktatásban az egyenlőség és méltányosság kérdése nemcsak társadalmi okok miatt fontos, hanem azért is, mert az eredményekre is hatással van. Megjegyezte, az egyenlőség nem helyes, a léccet nem mindenki tudja átugrani, ehhez a méltányosság nyújt segítséget. Hozzátette: a legnagyobb kihívás, ami az oktatási

rendszer előtt áll, hogy megtanítsák a diákokat tanulni. A jó iskola feltétele a jó tanár, ehhez szükség van a tanárok módszertani felkészültségére, megfelelő képzettségére és a tanítás hatékonyságára. Ennek érdekében hozták létre a Klebelsberg-ösztöndíjat, a pedagógus-továbbképzés előmeneteli rendszerét, ezért alakították ki az esélyteremtőbb finanszírozási rendszert és erősítették meg a vezetővé válás rendszerét. Az államtitkár szerint napjainkban egyre több és jobb képességű diák választja a pedagóguspályát. A jól működő oktatási rendszerekben a tanárok egymással is együttműködnek, kicserélik tapasztalataikat, ezért az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet honlapján külön felületet indítottak – jelezte, hozzátéve: szeretnék, ha a pedagógusképző intézmények a továbbképzésben nagyobb szerepet vállalnának, s ha ez az egyetemeken történne.

Ami hiányzik a rendszerből

Palkovics László elismerte, a pedagógusokat ösztönző rendszerből hiányzik a teljesítmény és a nehezebb körülmények között végzett munka elismerése.

Hangsúlyozta, fontos, hogy az oktatásra fordítandó forrásokat miként költik el. 2012-ben csaknem 1350 milliárdot fordítottak a területre, ez az idei évben várhatóan eléri a 2000 milliárdot. Kitért arra is: a nagyvárosok és közepes városok iskolái elválnak a többiétől, az egy tanárra jutó gyermekszám magasabb, és az látszik, lehet magasabb létszámú osztályokban is jó oktatást folytatni. Beszámolt arról, hogy az esélyteremtést célzó programokra mintegy 193 milliárdot fordítanak, ezek között említette a kisgyerekkori nevelés támogatását, a pedagógusok felkészítését, megelőzendő a végzettség nélküli iskolaelhagyást.

(Folytatás a 12. oldalon)

ÁTLAGON ALUL TELJESÍTETTEK A MAGYAR DIÁKOK A PISA-TESTEN

(Folytatás a 11. oldalról)

A felmérésekről szólva kiemelte: az EU-tagállamok jelentős részében visszalépés tapasztalható a 2012-es PISA-eredményekhez képest, és muszáj csökkenteni azokat a különbségeket, amelyek a nem egyenlő hozzáférésekből fakadnak. Kitért arra is: a korai nevelés, a kötelező óvodáztatás várhatóan pozitív eredményeket hoz majd, de ennek eredményei Magyarországon később lesznek láthatók. Hozzátette, a sikeres finn példa mutatja, az oktatásban nemzeti konszenzusra van szükség.

Maruzsa Zoltán, az Oktatási Hivatal elnöke kiemelte: az elmúlt két évtizedben óriási változásnak lehetnek tanúi, az egyes országokon belül és nemzetközi területen is az eredményekre fókuszáló folyamatok indultak el. Ez a változás várhatóan a következő években tovább erősödik.

Balog Zoltán lemondását követelte az ellenzék

Sokkolónak és tragédiának tartja a szocialista Kunhalmi Ágnes az OECD nemzetközi tanulói teljesítménymérés programjának (angol rövidítéssel: PISA) kedden ismertetett, a magyar diákokra vonatkozó adatait. Az Or-

szággyűlés kulturális bizottságának alelnöke lemondásra szólította fel Balog Zoltánt, az emberi erőforrások miniszterét. Az MSZP-s képviselő szerint a 2015-ben készített felmérés eredménye a Fidesz-kormányzás „produktuma”, a kormánypárt lebütött oktatáspolitikájának teljes csődje. Ha 2010 után nem csinálnak semmit az oktatás területén, ma az eredmények jobbakk.

Kunhalmi nemzetárulásnak minősítette azt, amit a magyar gyerekekkel csinált az elmúlt években a Fidesz. A miniszternek távoznia kell – folytatta –, mert soha ilyen drámai mértékben nem zuhant még a magyar iskolarendszer teljesítménye. A szocialista politikus elmondta, az eredmények azt mutatják, hogy az uniformizálás, a központosítás, a megtaníthatatlan és megtanulhatatlan Nemzeti alaptanterv teljesen csődöt mondott, a gyermekek túlterheltek, a pedagógusok idegileg kimerültek, és az egész iskolarendszert átfűti a túlpolitizáltság.

Az LMP elfogadhatatlannak tartja a közoktatás „totális államosításának” előkészítettségét, ezért azt kéri a kormánytól, „forduljon vissza ebből a zsákutcából”. Iktóty István szerint a problémákat a PISA-eredmények is jelzik, ő is a felelős távozását követelte.

Januárban bemutatják az új NAT-ot

Palkovics László oktatási államtitkár azt mondta, a 2015-ös PISA-felmérésben még nem érvényesül a két évvel korábban bevezetett Nemzeti alaptanterv hatása, az pedig egyértelmű volt, hogy a természettudományos mérésnél olyan feladatot kellett megoldani, amit a magyar gyermekek nem tanulnak az iskolában, nincs benne a tananyagban, hogy egy bizonyos eszköztárral hogyan modellezzenek egy ilyen feladatot. Szerinte erre a szakgimnáziumokban bevezetett komplex természettudományos tárgy lehet a megoldás.

Ez ugyanis a megtanult diszciplínákra épít, de komplexebb látásmódot követel meg – közölte. Kitért arra is, hogy az új Nemzeti alaptantervben (NAT) azt tűzték ki célul, hogy a lexikális tudás és a kompetenciafejlesztés egyaránt megjelenjen. Mindkettő fontos, lexikális tudás nélkül nincs kompetencia sem – fogalmazott az oktatási államtitkár. Ha csak utóbbit fejlesztik, akkor a diákok nem tudnak például egy modellező feladatot megoldani, mert nem lesz meg hozzá a lexikális tudásuk. Az új NAT készül, a koncepcióját várhatóan január közepén mutatják be és bocsátják vitára. PL-összeállítás

Tisztelt Előfizetőnk!

Amennyiben a 2017. évben is szívesen olvasná a Pedagógusok Lapját, szíveskedjék az alábbi megrendelőt faxon (06-1-322-2249), e-mailen (pedlap@pedagogusok.hu) vagy postán (1068 Budapest, Városligeti fasor 10.) visszaküldeni.

Éves előfizetési díj: bruttó 4500 Ft; féléves előfizetési díj: bruttó 2250 Ft.

Megrendelem a Pedagógusok Lapja című újságot példányban

2017. január 1-jétől EGY ÉVRE FÉL ÉVRE* (*a megfelelőt kérjük aláhúzni)

Számlázási cím:

Postázási cím:

Fizetés módja: CSEKKEN ÁTUTALÁSSAL* (*a megfelelőt kérjük aláhúzni)

A megrendelés alapján: csekket küldünk, majd erről utólag számlát; átutalás esetén előbb számlát küldünk.

Az előfizetési díj beérkezését követően a megadott cím(ek)re postázzuk a lapot.

Pedagógusok Lapja Szerkesztősége

ZOZI MINDIG HAZAJÖN

Egy nem mindennapi barát és egy kisfiú kalandjai a mában

Szeretne megismerkedni a nagy Zozival? Szeretné tudni, ki is az, mi is az? Nincs más dolga, mint megvenni *Pungor András Zozi mindig hazajön* című könyvét. A Pozsonyi Pagony Kft. biztosra ment, amikor idén kiadta. A mesekönyv az óvodás korosztály kedvence lehet, ha megismerkedik vele. A *Horváth-Molnár Panna* tündéri rajzaival illusztrált kötetben személyes ismerősünké válik Tomi, aki óvodásként a Nyári Pál utcában lakik, a világ legeslegközepén, anyuval, apuval, na és persze Zozival. Róla csak annyit árulhatunk el, hogy olyan, mint a nyári szivárvány, Tomi hú társa, igaz, megvan az a rossz szokása, hogy gyakran elveszik. Még jó, hogy mindig hazajön, és az is jó, hogy a kalandok közben megismerteti Tomit a jóval ugyanúgy, mint a rosszal, a bánattal, az örömmel, egyszóval a világgal. Teszi mindent humorral, kedvesen és kisgyereket és felnőtteket egyaránt lenyűgöző, gyönyörű

magyar nyelven. Olvasóját nemcsak ezzel ragadja meg, hanem azzal is, hogy szereplői egyszerre olyanok, amilyenek vagyunk, és amilyenek lennünk kellene. Ja, és olyanok, amilyenek lenni szeretnénk. Az alábbi részeket ízelítőül szolgálnak mindehhez.

1. fejezet A nagy Zozi

Itt lakunk.

A Nyári Pál utcában. Nem tudom, ki lehetett az a Nyári Pál, de az biztos, hogy soha nem volt szomorú. Mert nyáron mindig meleg van, lehet csúszdázni a strandon, és mindenki folyton limonádét iszik.

– Jókedvű ház ez! – ezt apu szokta mondani.

– A világ közepe – ezt meg anyu.

Sokan nem tudják, hogy itt van a világ közepe. (...)

Ez vagyok én

A hajam barna, a szemem is az.

Nyáron mindenem barna: a turcsi orrom, anyu hívja így, meg a lepke füleim, ezt meg apu szokta mondani. Csak télen vagyok kicsit sápadt. Anyu ezért folyton salátát készít nekem, amit nagyon utálok.

Elém tolja a tálat, és közben ezt mondja:

– Egyél, Tomi, ebben van a vitamin!

Én semmilyen vitamint nem találtam benne. Miért nem inkább a csokiban van? Az nagyon finom.

Ő az anyukám

Ül az asztal mellett és pirossal javítja a gyerekek írását. Anyu tanár néni. Szerinte angyali gyerek vagyok, pedig nem vagyok angyal. Nincsenek szárnyaim, a felhőn ülve sem

lóbálom a lábam. Igaz, nem tudom, mi lenne velem odafenn, mert innen, a második emeletről sem merek lenézni, annyira félek. A gyomromat csiklandozni kezdi valami, először csak fura érzés, aztán nagyon rossz.

Amikor végigmegyünk a gangon, összeszorítom a szemem. Ha anyu nem fogná a kezem, biztosan hasra esnék, vagy nekimennék az erkélyrácsnak. Azért még így is folyton felrúgom a szomszéd macska tálkáját és tejes lesz tőle a cipőm.

Anyu, persze, rögtön megszid, azt mondja, hogy nagyfiú vagyok, igazán kinyithatnám a szemem.

Ha véletlenül angyal lennék, és nem csiklandozna belül semmi, elrepülnék a Farkas Petihez, és amikor alszik, visszalopnám tőle a Transzformerszemét, amit kiscsoportban adtam kölcsön neki. Aztán elszállnék a Kálmán téri nutellásfagyáért.

Ha felnőtt leszek, akkor lesz egy nutellásfagyis gépem, és reggelire is azt készíték vele. Meg sajtos-kolbászos pizzát. Mert azt is nagyon szeretem. (...)

Mi a Zozival sokat játszottam: először lovagost, aztán úrkommandósat, végül csiklandósat. Én boltosat szeretnék, de a Zozi folyton azt mondja: mi annál már nagyobbak vagyunk.

Egyszer elbújt előlem a sarokba, máskor bemászott a virágföldbe. Utána azt mesélte, hogy a tücskökkel hegedült, a golyákkal kelepelt, találkozott egy lánytündérrel, meg két fiú boszorkánnyal.

Anyu szerint ez mind nem igaz, mert én vesztettem el, miattam került a sarokba, a virágföldbe. Ott meg se tücsök, se golya, se tündér sincsen. Azt mondta, jobban kellene vigyáznom rá, mert ha a Zozi mindig eltűnik, akkor mindig jön a Sírás meg a Rívás.

HAJDÚDOROGI ISKOLA- ÉS CSALÁDTÖRTÉNET

A Hajdúdorogi Füzetek 19. száma a száz éve létesült, a görögkatolikusok Rómájában 31 tanéven át (1916–1947) prosperáló intézményre emlékezik. Közlekedő az állami polgári fiú- és leányiskola tanulságos történetére és annak nagy műveltségű, hihetetlen ügybuzgalommal és pedagógiai felkészültséggel dolgozó igazgatójára, id. Takács Gyulára helyezett hangsúllyal.

A kis kötet szerkesztői, Takács Gyula és Takács Attila (id. Takács Gyula fiai) zömme nehezen föllelhető források (helytörténeti adalékok, képek, fotók, dokumentumok, informatív közérdekű és személyes emlékezők, korabeli sajtóközlemények, iskolai értesítők, jegyzékek, naplók, tanulmányrészletek stb.) felkutatásával és felhasználásával lebilincselő közelképet állítottak össze a jobb sorsra érdemes polgári iskoláról. Arról, amely „...a kereső embernek nagyobb szellemi útvalót adó, egészen speciális intézmény volt” (Klebensberg Kuno). Élő és működő valóságában pedig a dorogi tanintézményről. Ezzel szoros összefüggésben az alkotó-teremtő módon dolgozó pedagógusok is – élőkön id. Takács Gyulával – életközeli és tárgyyszerű méltatásban részesülnek.

Megható és mélyen elgondolkodtató a leszármazottak, a volt kollégák, a jelenlegi városvezetők és a görögkatolikus egyház tisztségviselői iránti tiszteletük, főhajtásuk az előttük haladók, utat vágók előtt.

A hajdúdorogi lakosság megbecsülésének és tiszteletének különleges esetét olvashatjuk a 120 oldalas füzet függelékében. Ez a Takács Gyula és felesége, Molnár G. Judit, valamint Hajdúdorog Város Önkormányzata között kötött szerződést idézi Takácsék rendkívül becses könyv- és hangzóanyaga adományozásáról.

Az emlékkötet kiadója a hajdúdorogi Mészáros Károly Városi Könyvtár. A nyomdai előkészítést, a borítót és a nyomdai munkákat a pécsi Virágmandula Kft. végezte.

Bernáth József

Szenkovits Péter

MEDVEHAGYMA

A völgyteknő végeláthatatlan medvehagymatelep. Kész aranybánya.

Mániakusan, fanatikusan, fékezhetetlenül irtja.

Nyílt titok, kikkel dobhatja piacra az árut. Valószínűtlen, vérlázító nyereséggel, mint rendszeren mást is. Nem számít, hogy nem ő fektetett be.

Kinyeste magából, életre szólóan, a morális ideát, hogy bánjon az anyatermészettel emberségesen, vigyázza a múltat, hajszálpontosan mérje föl a jelent, előrelátón oltalmazza a jövőt.

Egy madár dalolva szalutál. Másik, harmadik, negyedik is.

„Elmentek ám ti!”

Duzzadnak a zsákok. Dagad a dölyfe.

Förgeteges fűtysorozat: „Fuss, fuss, fuss!”

Fölkapja a fejét.

Mintha két vérebet látna. Galamb-fehéret, hollófeketét.

Menekül.

Ganajba bukik, trágyabogarak közé.

Halálverítékes.

„Ízekre szednek a fenevadak. A nyakamnál kezdik.”

*

Bekapcsol belső vetítője.

Az izraeli Názáretből kilencvenhárom éves atyai jó barátja, Mordi Reuveni jelenik meg: „Tudod, élt egy hatgyerekes család Debrecenben. Az apa vízvezeték-szerelő volt. 1943-ban behívták munkaszolgálatra. Hamarosan eltűnt. 1944 áprilisában a mama és a hat gyerek, tizenöt éves volt a legnagyobb, egyéves a legkisebb, téglagyárban »kapott szállást«, ahonnan vagonokban, nyolcvan zsidó sorstársukkal együtt Auschwitz helyett, a »sors ficama«, Sankt Pöltenbe vitték őket. A nagylány 1945 áprilisáig gátépítésen, földművelésben, kőbányában dolgozott. Mikor a ruszok közeledtek, Mauthausenba, gázkamrába küldték őket. Gyalog. Aki kidőlt a sorból, golyót kapott. A mama leült, kivette az imakönyvét, a gyerekek folytatták a menetet, már nem emlékeznek, hány napig, Günskirchenig. Ott szabadították fel őket az amerikaiak néhány nappal a háború befejezése előtt. Az angol hadseregben szolgáló zsidó ezred katonái elvitték őket Olaszországba, onnan jöttek Erec Jisraelbe. Egy hónappal később levelet kaptak apjuktól, fényképpel, amin a mamával van együtt! Kiderült, hogy a mamát feldobták a hullákat összegyűjtő kocsi, elvitték Mauthausenba, de a krematórium már nem működött. Az oroszok vitték el Bécsbe, kórházba, onnan pedig Pestre, a Bethlen téri iskolába, ami akkor ideiglenes kórház volt. A papa Terezienstadtban szaba-

dult fel. Rohant Debrecenbe, ott nem talált senkit. Két hónap múlva valaki jött, és azt mondta, látta a mamát a kórházban. A papa kereste is ott, sikertelenül. A mama találta meg. 1950-ben ideértek, egyéves kislánnyal. Vallásos kibucban telepedtek le. Haláluk napjáig itt éltek anyósomék.”

Az emlék talán megmenti. Bizakodik.

Mozivásznán Gordon Zsuzsa színésznő, hajdani szövetségese tűnik fel: „Tudod, hogy édesanyám halálát soha nem hevertem ki. 1944. november 9. Harminchét éves volt. Három nyilas suhanc hurcolta el a házunk elől. De még előtte, nyáron megmentette az életemet. Bombatalálat súrolta az óvóhelyünket, ő ázott ki engem a romok alól. Az óbudai téglagyárba vitték. Főorvos apukám – ők elváltak –, ügyeletes orvosként mentőautóval ment érte. Kiabálta a nevét, édesanya azt gondolta, másik dr. Gartner Pálnéról lehet szó. Maradt. Talán hiúságból is. Hárman viszont kijutottak a betegszállítóval »gartnerpálnéként«. Apukámtól hallottam így, de valahogyan nem tudtam elhinni neki. Aztán a kétezres évek elején egy agg, beteg ismeretlen hívott telefonon, hogy szeretne nekem elmondani valamit, nem akarja magával vinni a sírba. Ő is ugyanígy mesélte. Anyukámat kelet-ausztriai lágerben ölték meg. Később kerültek földi maradványai Kismartonba.

A nagynénémet 44–45 fordulóján az egyik budapesti kórház kórterméből »Kun páter« kiugrott minorita szerzetes, nyilas pártszolgálatos terelte ki az udvarra másokkal együtt. Megásatta velük a sírjukat. Két lány még a lövések eldördülése előtt zuhant bele a gödörbe. Ők lettek 45 szeptemberében a koronatanúk. Én is ott voltam a tárgyaláson, és a halálos ítélet végrehajtásánál. Tizenhat évesen. És nem fordítottam el a fejemet.”

Zsuzsa 1955-ben Jutka bőrébe bújik a Budapesti tavasz című Máriaassy Félix rendezte filmben.

Ezt is pergeti lejátszója.

A Dunába lövik a nyilaskeresztesek. Mire szerelme odaér, már csak cipők árvalkodnak a rakparton. Középkorú nyilas válogat. Az egyiket, ami lyukas, bedobja a folyóba. A fiatalemberben ekkorra érelődik meg, hogy fegyvert fog a fasiszta brigantik ellen. Ma a Duna-parti emlékműnél Jutka-Zsuzsa cipője balról a második női lábbeli.

2011 őszén, a Várkert rakparti Szántó Piroska Emlékmúzeumban a Megfogni egymás kezét (1956–2011) című vallomáskötet bemutatóján elszavalja József Attila ezerkilencszázharminchét januárjában írt Thomas Mann üdvözlése című versét.

„...Most temettük el szegény Kosztolányit / s az emberségen, mint rajta a rák, / nem egy szörny-állam iszonyata rág / s mi borzadva kérdezzük, mi lesz még, / honnan uszulkanánk új ordas eszmék, / fő-e új mérreg, mely közénk hatol – / meddig lesz hely, hol fölolvashat?...”

„Foglalj helyet. Kezdd el a mesét szépen. / Mi hallgatunk és lesz, aki csak éppen / néz téged, mert örül, hogy lát ma itt / fehérek közt egy európaiat.”

2013 nyara, botlatókövet (Stolpersteine, Gunter Demnig német képzőművész alkotása) helyeztet el egykori lakóházuk bejáratánál. Rajta réztáblácskán a felirat: „Itt lakott Dr. Gartner Pálné, szül. Szöllősi Magdolna, sz. 1907, megölték 1945 Lichtenwörth lágerben.” „Ugye”, véli Zsuzsa hangját hallani a trágyatenger foglya, „aki ezt olvassa, az jobb emberré válik?”.

*

Jelenetsor 2014-ből.

Menetelés az Életért. Zsuzsa halad a többségében diákok alkotta német keresztény csoport élén, Budapesten. Előtte az egykori halálmenetet az ellenkező irányból, nyugatról kelet felé tartva gyalogolták végig a vendégek. Bocsnatokat kérni jöttek Magyarországra a holokausztot túlélőktől, hozzátartozóktól, nagyszüleiük bűneiért, akik részt vettek a zsidók üldözésében, öldöklésében.

Látja Zsuzsát a Budapest Pride-on, a büszkeség napján. Egyetemes értékeken nyugvó, esély-azonos, tudásra épülő, teljesítményközpontú, közvagyon fosztogatását, szétrablását gátló, kódosítástól és választási manipulációktól mentesített, nyitott s előítélet, kiközösítés, félelem nélküli, empatikus, humanitárius elkötelezettségű, szociálisfelelősség-védett, szolidáris, méltányos, irgalmas, bölcs világ mellett teszi le voksát.

Szabadság, egyenlőség, testvériség.

Nézi Zsuzsát, amint riksában ül, fején szírványos sapkaköltemény, integet, üdvözlő mindenkit, a másság, a sokszínűség tiszteletére, civil egységre, autonómiára, a demokrácia védelmezésére bátorít. Annnyira szeret, s annyian szeretik!

Kivonszolja magát a szennyből.

2016, télutó. Buda, Széher út. Gyöngy-kagyló-nappalijában Csernus Mariann színésznő idézi s igézi meg Weöres Sándor Dob és tánc című poémájával.

„csönd / béke / csönd / béke / fény / csönd fénye / béke csöndje / fény békéje csönd / fényes csönd béke / csönd béke fény / béke csöndes fénye / fény csöndje / csönd csöndje fény fénye béke / csönd fény”

(Folytatás a 15. oldalon)

EGYSZARVÚ

„Nem kell nekem karácsonyfa, csak sok minden legyen alatta”

Az idézett kijelentést a négyéves Gergő tette, amikor a karácsonyról kérdezték. Az alábbi mondatok is a négy-tíz évesek elképzelését mutatják be a szeretetről, az ünnepről. Őszinteségükben szívet melengetően mulatságosak, ugyanakkor egy olyan tiszta világról árulkodnak, amelyet mi, felnőttek már réges-rég elfelejtettünk. Számunkra tehát az lehetne a legnagyobb ajándék, ha ebből a világlátásból visszakaphatnánk egy keveset. A Pedagógusok Lapja abban a reményben, hogy ez lehetséges, és így is lesz, a gyerekek mondataival kíván kellemes karácsonyt és boldog új évet mindenkinek!

M. I.

Gyerekek a Mikulásról

- ☺ Lennél olyan kedves, hogy az idén a hóról sem feledkezel meg? (Laura, 6 éves)
- ☺ Milyen típusú üzemanyagot használ a szánkójához? Legyen bármi is, remélem, nem hagyja ki a házunkat! Ha mégis lerobbanna a szán, hívja apukámat! (Viki, 10 éves)
- ☺ Egész évben azt mondták a szüleim az öcsémnek, hogy nem kap ajándékot a Mikulástól, mert nagyon rossz. Nem kaphatom meg az övét is? (Ábris, 7 éves)
- ☺ Te tényleg látod, hogy mikor alszunk? Vagy direkt megvárod? Miért nem lehet, hogy akkor add oda az ajándékokat, amikor tudunk személyesen is találkozni? (Fruzi, 6 éves)

Gyerekek a szeretetről

- ☺ Szerintem az a szeretet, hogyha a felnőttek megígérnek valamit, akkor azt betartják. Még akkor is, ha csúszik az út. (Antal, 6 éves)
- ☺ Az anyukám minden vasárnap süt piskótát. Néha epreset, és én segíthetek tejszínhabozni. Szeretettből. (Rozi, 5 éves)

- ☺ Hagyom, hogy a nővérem állandóan szorongasson engem, mert anyu azt mondta, hogy csak azért csinálja, mert szeret. Ezért a kisöcsémet én is mindig megszorogatom.

Gyerekek a karácsonyról

- ☺ Én kértem egy másik kistestvért a fa alá, mert a Hannát már unom egy kicsit. (Bence, 4 éves)
- ☺ Amikor közeleg a szent karácsony, jobb szívünk lesz, és segítenünk kell azokat, akik nálunk rosszabbul állnak: az öregeket, a szegény gyerekeket és azokat a szerencsétleneket, akik a kukában laknak. (Zoli, 7 éves)
- ☺ Nekem a karácsony az apró kis elkészült ajándékokat jelenti, amiket már hetekkel azelőtt kitalálok, tervezgetek, és amíg elkészülnek, sok-sok odafigyelés és szeretet szorul beléjük. (Bori, 7 éves)
- ☺ Mikor jön a karácsony, ahelyett, hogy Jézus születésnapjára gondolnának, a világon mindenki más azzal van elfoglalva, hogy mit egyen, mit igyon és mivel durrogasson. (Lili, 8 éves)
- ☺ Karácsonykor csodálatos, a legszebb do-

log a világon, jó volna, ha bár sose múlna el a karácsony, olyan szép.

- ☺ A karácsonyban szerintem az a legbiztosabb, hogy nincs iskola. (Csilla, 6 éves)
- ☺ Karácsony estéjén minálunk több minden volt az asztalon, mint egy étterem! Minálunk karácsonykor egy étteremnél is többet eszünk! (Panni, 5 éves)
- ☺ Vacsora után elmondtam a karácsonyi verset, taps volt, de pénz semmi.
- ☺ Gyermek Jézus egy betlehemi barlangban született, nem háznál vagy klinikán, mert egy palesztinai szállodás se akart neki szülőszobát kiadni. Ha tudták volna, hogy ő Jézus, személyesen a Királyi Palace Hotelt adták volna ki neki.
- ☺ A három napkeleti bölc Jézusnak aranyat, mirhát és tömjént vitt, és ezüstöt, azt hiszem, de szerintem jobban örült volna egy birkózós játéknak. (Benedek, 8 éves)

Miért tartunk karácsonyt?

- ☺ Hogy sok ajándékot kapjak. (Csabi, 5 éves)
- ☺ Nem vagyok igazán keresztény, de hiszek az egyszarvúakban. (Elli, 9 éves)

Forrás: flavonline.blog.hu, mikulasvilag.hu

MEDVEHAGYMA

(Folytatás a 14. oldalról)

„ima irama / unalom fénye / csönd ünnep béke rend szállj / ima fény ünnep lengi béke / fény csönd / béke / csönd / csönd / béke / béke”

Ily' háborítatlanságot a Grand Canyonnál, a kínai falnál s Izraelben, a Masszáda erődében hallott. Az előbbinél piciny mókusszerűség szölgöngyöl, hogy szelíden szaglászta. Jólesett vele a testközeli elcsitulás. Pekingben nincs madárhang. Se szomorú, se vidám. A csivitelő had az ember-éhienség áldozatává vált. A fal visszhangozza e némaságot. A zsidóság ősi, hősi szimbólumát megtestesítő Masszádában, ahol az első zsidó-római háború végén kilencszázhatvan várvédő és családjaik tömeges öngyilkosságot választottak a rabiga helyett, mindössze két nő és öt gyermek maradt életben, feketerigó-szerű madárrakát osztották meg vele legbensőbb békességüket.

Begyömöszöli behemót zsákjait az autóból.

Elindul.

Beér a legközelebbi faluba.

Madonnaarcú kismama mellett áll meg. Lehúzza az ablakot, köszön, s figyelmezteti, legyen óvatos, mert kopók kóborolnak a környéken.

Tankol. Jó csomó medvehagymával ajándékozza meg a kutast. Hazafelé beugrik ide-oda. Tessék a friss tavaszi finomság! Lám csak!

Gyerekjáték búcsút intenie vélt felsőbbrendűségének s a méltánytalanul magas nyereségének.

Így is akkora rakománnyal tér haza, hogy asztal, vándling, fazék csordultig telik. Mos, vág, rak. Tesz üvegekbe, dió- meg tökmagolajba, csomagolva fagyasztóba.

Már-már látni se bírja. Elege lett. Prédalező egója lejárt.

Az immár jól összeérett s hűtött medvehagymával elindul, hogy szétossza a csemegét. (2016)

Ismét jelentkezik Alkotó pedagógusok rovatunk. Ha olvasóink közül bárki kedvet érez arra, hogy írását lapunkon keresztül a nagyközönség elé tárja, szívesen leközzöljük azt. A mostani számban Szenkovits Péter írását olvashatják. Ő napközis nevelő Toronyban. A (Szombathelytől 7 kilométerre) lévő Gazdag Gyula Általános Iskolában dolgozik 2015 augusztusa óta. Elsősökkel és másodikosokkal foglalkozik.

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETÉNEK KÖZLEMÉNYE AZ OKTATÁSI RENDSZER FELADATAIRÓL

A Pedagógusok Szakszervezete megdöbbenéssel hallgatta Lázár János minisztert a híradásokban: „A kormány meggyőződése szerint a legtöbb, amit egy diáknak adni lehet, hogy jó keresztényt, illetve keresztényt és jó magyart nevelnek belőle. Ami ezen túl van, az vitatható, megkérdőjelezhető, és nem tudni, kiállja-e a következő évszázadok próbáját. Éppen ezért ez a két pillér garantálja, hogy ami ezer éven át megtartotta az országot, az a jövőben is meg fogja. A kabinet ehhez a nevelési elvhez remél szövetségest a történelmi egyházakban, ennek rendeli alá az új alaptantervet és a magyar oktatáspolitikai megszervezését is.”

A Pedagógusok Szakszervezete reméli, hogy ez a nyilatkozat – miután nem az oktatásért felelős minisztertől hangzott el – nem több egy magánvéleménynél.

Nem lehet több egy magánvéleménynél, hiszen egyetlen kormány sem kényszeríthet rá semmilyen világnézetet a nemzetre.

Nem lehet több egy magánvéleménynél, hiszen – az aláírt és kihirdetett nemzetközi szerződések rendelkezéseiből egyértelműen megállapítható – **az állam az oktatás és a tanítás terén vállalt feladatainak gyakorlásakor köteles tiszteletben tartani a szülők vallási és világnézeti meggyőződését.**

A Pedagógusok Szakszervezete felhívja a figyelmet – nemzetközi szerződésekből szintén levezethető – elvekre: a tanuláshoz való jogot az állam intézményfenntartói kötelezettsége alapozza meg, amelynek keretében az államnak mindenki számára – hátrányos megkülönböztetés nélkül – biztosítania kell a tanuláshoz való jog gyakorlását lehetővé tevő feltételeket.

Az állam ugyanis ezekkel a mindenki számára nyitva álló iskolákkal valósítja meg a művelődéshez való jogot, biztosítja a tankötelezettség teljesítéséhez szükséges feltételeket. **Ezért ezeknek az iskoláknak a tantervét, szervezetét, felügyeletét az államnak úgy kell alakítania, hogy azok a vallási, világnézeti ismereteket tárgyilagosan, kritikusan, pluralista módon közvetítsék.**

A Pedagógusok Szakszervezete felhívja a figyelmet arra is: nemzetközi szerződések alapján a szülőknek joguk van arra, hogy gyermekeiket – választásuk szerint – egyházi iskolába járassák.

A szülőknek joguk van arra is, hogy az állam tiszteletben tartsa a család értékrendjét. Abba ne avatkozzon bele, ne vitassa el a szülő jogát gyermeke neveléséhez. Az állam nem kényszerítheti a szülőt arra, hogy gyermeke az állam által fenntartott iskolában a család vallási vagy lelkiismereti meggyőződésétől eltérő nevelést kapjon.

A Pedagógusok Szakszervezete várja az oktatásért felelős miniszter helyreigazító nyilatkozatát, figyelembe véve, hogy a Pedagógusok Szakszervezete leghatározottabb álláspontja: az állam az adózók pénzén működtetett oktatási intézményekben folyó neveléssel nem kényszerítheti rá saját ideológiai elképzelését és értékrendjét a tanulókra, rajtuk keresztül a családokra, végső soron az egész társadalomra.

Budapest, 2016. november 28.

Pedagógusok Szakszervezete

